21 TEMMUZ 1980 PAZARTESİ 10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

İŞTE FAŞİSTLERİN YENİ HEDEFİ

TBMM'nin tüm partilerin katılımıyla çalışmaya başlayarak devlet güvenliğine ilişkin yasa tasarılarını ve toplumsal olaylarla ilgili konuları görüşmesi bekleniyor

CHP Milletvekili Köksaloğlu'nun katledilmesinin üzerinden daha bir hafta geçmedi

FAŞİSTLER ŞİMDİ DE ÜSTÜNDAĞ'I HEDEF GÖSTERİYOR

- Yazının bulunduğu duvarda TİT, MHP ve ÜYD imzaları yer alıyor

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ aynı zamanda Konya Milletvekilidir. Faşistler, Konya'da bir mahallede bulunan bir evin duvarına yazdıkları bir sloganla açıkça Üstündağ'ı hedef gösterdiler.

- Konya'da faşistlerin terör estirdiği mahallelerden birisinde bir evin duvarına "Bir SAZAK'a Bin Üstündağ" şeklinde slogan yazıldı

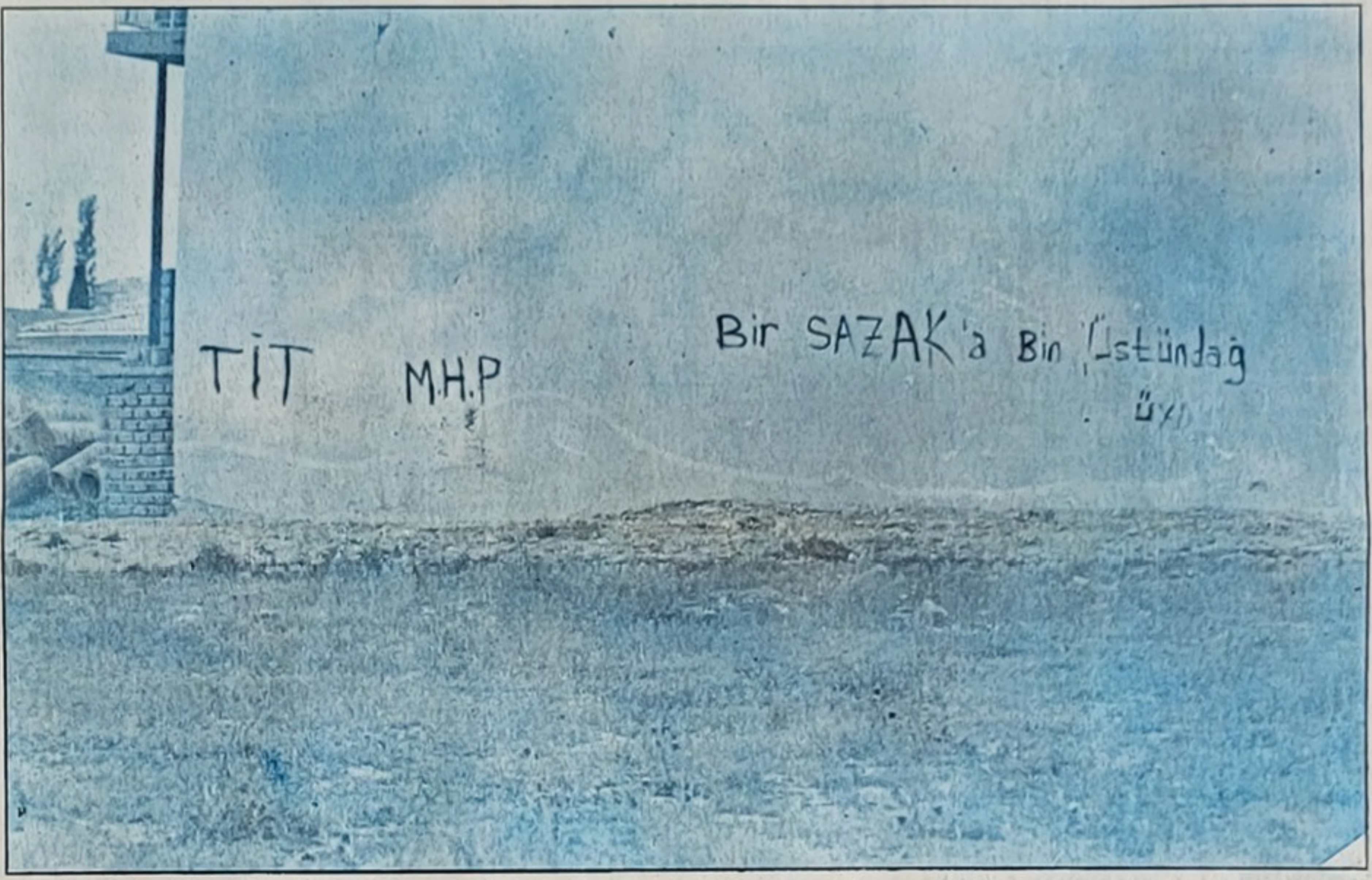
CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'nun katledilmesinin üzerinden bir hafta bile geçmeden faşistler bu kez CHP Genel Sekreteri ve Konya Milletvekili Mustafa Üstündağ'ı hedef gösterdiler. Konya'da faşistlerin terör estirdiği mahallelerden birisinde bir duvara "Bir Sazak'a bin Üstündağ" şeklinde slogan yazıldı. Sloganın bulunduğu duvarda TİT, MHP ve ÜYD imzaları bulunuyor.

HABER MERKEZİ

Geçtiğimiz salı akşamı işyerine yapılan bir baskın sonucu katledilen CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'dan sonra faşistlerin CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ'ı hedef seçtikleri belirlendi. Köksaloğlu'nun katledilmesinin üzerinden daha bir hafta bile geçmeden yeni saldırı ve cinayet hazırlığı yapan faşistlerin Konya'da bir evin duvarına "Bir Sazak'a bin Üstündağ" şeklinde slogan yazdıkları saptandı. Faşistlerin terör estirdikleri garaj çevresinde bulunan bir evin duvarında "Bir Sazak'a bin Üstündağ" sloganının yanında ve altında TİT, MHP ve ÜYD imzaları yer alıyor.

CHP Genel Sekreteri ve Konya Milletvekili Mustafa Üstündağ hakkında çeşitli yayın organlarında da bazı yazıların

(Devamı 7. Sayfada)

Ne yapacaklarını gizlemeye bile gerek görmüyorlar

Kendilerinden olmayan herkese son günlerde saldırılarını yoğunlaştıran faşistler şimdi de Konya Milletvekili ve CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ'ı açık açık hedef göstermeye başladılar. TİT, MHP ve ÜYD imzalarıyla yazılan bir sloganda 'Bir SAZAK'a karşı bin Üstündağ'' sözü yer alıyor.

Duvarına bu sloganın yazıldığı ev, faşistlerin terör estirdikleri bir mahallede bulunuyor.

Faşistler sadece duvarlara yazdıkları sloganlarla değil, çeşitli yayınlarında da Üstündağ'ı ve diğer CHP yöneticilerini hedef gösteriyorlar. Özellikle Üstündağ'ın seçim bölgesi olan Konya'da bu tür sloganlara sıkça rastlanıyor.

Yurdun birçok yerinde ilerici, devrimci halk güçlerine saldırılarını yoğunlaştıran faşistler yapacakları eylemleri gizlemeye gerek görmüyorlar. Herşeyi açıkça yapacak kadar pervasızlaşan bu insanlık düşmanlarına karşı CHP Genel Merkez yöneticilerinin tutumunu kaygıyla karşıladıklarını belirten Konyalı yurttaşlar, Üstündağ'ın memleketinde bile CHP'lilere hayat hakkı tanınmak istenmediğini belirtiyorlar. CHP tabanı, faşizme karşı daha tutarlı bir mücadele yürütülmesini istiyor. İzlenen politikaya rağmen faşistlerin Üstündağ'ı açıkça hedef göstermeleri CHP tabanını sindirmeye ve etkisizleştirmeye yönelik faaliyetlerin ve saldırıların bir parçası olarak değerlendiriliyor,

Nihat Erim için devlet töreni yapılacak

- İçişleri Bakanı Gülcügil Erim'in öldürülmesi olayında önemli deliller bulunduğunu bildirdi
- Erim'in cenazesi yarın Şişli Camii'nde kılınacak öğle namazından sonra Zincirlikuyu Mezarlığı'nda toprağa verilecek

HABER MERKEZİ

İstanbul Dragos'ta önceki gün silahlı dört kişi tarafından öldürülen eski Başbakanlardan Prof. Dr. Nihat Erim için yarın devlet töreni yapılacak. Olayla ilgili soruşturmayı yürütmek üzere İstanbul'a gelen İçişleri Baka-

(Devamı 7. Sayfada)

Evren: "Vatana ihanet edenlere yakında cezaları verilecektir"

ANKARA (DEMOKRAT)

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren: "Türk Silahlı Kuvvetleri yakında ihanet edenlere cezalarını verecektir" dedi.

Güneydoğu Anadolu bölgesinde yaptığı incelemelerden sonra Kayseri'ye gelen Org. Evren, Hava İndirme Tugay Komutanlığı'nda Kıbrıs Harekatı sırasında şehit olanlar adına yapılan anıtı açarken yap-

(Devamı 7. Sayfada)

Demirel, Türk-İş'in görüşme isteğini kabul etmedi

- Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide, "KİT toplu sözleşme görüşmelerinde hiç bir ilerleme olmadı" dedi

HABERİ 7. SAYFADA

Adana Cezaevinde üç devrimci tutuklunun öldürülmesi ile ilgili kamu davası açıldı

- Manisa'da faşistlerin bir eve yaptığı baskın sonucu bir kişi öldü, iki kişi yaralandı.
- Manavgat Ülkücü İşçiler Derneği Başkanı yaralandı.

HABERİ 5. SAYFADA

AP Fatsa ilçe örgütünün üst düzeydeki bir yetkilisi:

"MHP'li Reşat Akkaya'nın atanmasıyla olaylar iyice kızıştı"

- Aynı yetkili, AP'li olmalarına rağmen belediye hizmetlerinden memnun olduklarını söyledi

HABERİ 7. SAYFADA

"Birleşik ve güçlü bir demokrasi cephesi" oluşturulması istendi

- Aralarında TMMOB, TÜM-DER, TÖB-DER, TGS ve Halkevleri yöneticilerinin bulunduğu demokratik örgüt temsilcilerinin ortak açıklamasında, "Hala halkın kendini faşistler karşısında savunmasıyla, faşist saldırıları aynı kefeye koyanlar var" denildi

HABERİ 7. SAYFADA

MSP'li Kazan:

"Mecbur kalınırsa, ülkücülerin MSP'li seçmenlerimize yönelen baskılarının cezası verilir"

- Şevket Kazan: "MSP lilere yönelen bu olaylar sadece Yozgat ilinde değil, yurdun birçok bölümünde görülmektedir" şeklinde konuştu.

ANKARA(THA)

MSP Genel Başkan Yardımcısı Şevket Kazan, hükümetin yan tutmasından cesaret alanların her geçen gün saldırganlaştıklarını belirterek, "Mecbur kalırsak, ülkücülerin MSP'li seçmenlerimize yönelen baskılarının cezası verilir" dedi.

Kazan, öteden beri yaptıkları açıklamalarda şu anda işbaşında bulunan AP azınlık hükümetinin olaylar üzerine giderken yan tuttuğunu söylediklerini kaydederek şunları söyledi:

"Biz MSP olarak gençliği ve kitleyi, anarşi ve terörün dışında tutmaya çalışıyoruz. Kamuoyunun kabul ettiği gibi bu konuda büyük ölçüde başa-

(Devamı 7. Sayfada)

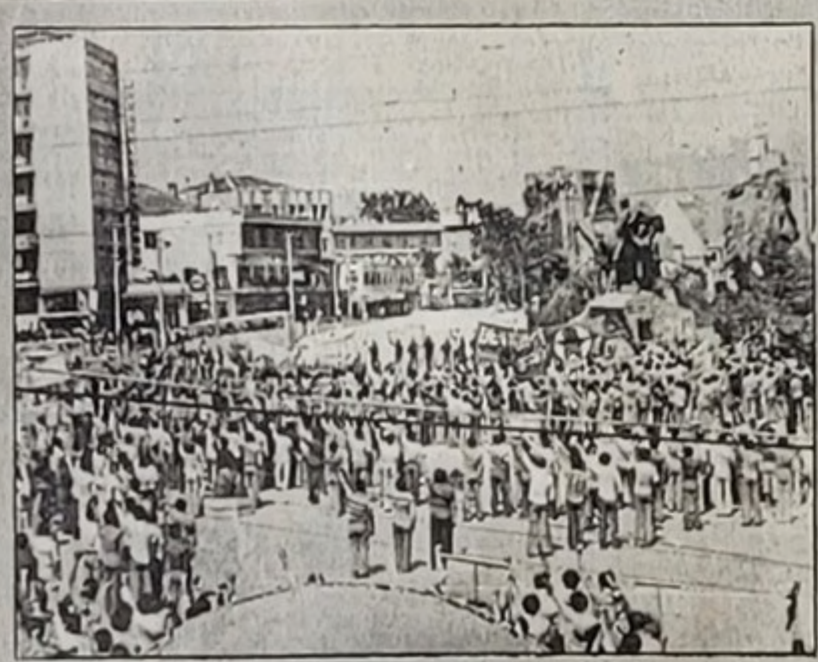
Gemi Mühendisleri Odası Genel Merkezi

"Hükümet Gültepe, Ağrı ve Fatsa'da halk iradesine karşı olduğunu gösterdi"

HABER MERKEZİ

Çorum olayları ve Fatsa operasyonu ile ilgili olarak ülke çapında tepkiler sürerken, Gemi Mühendisleri Odası gazetemize yaptığı açıklamada, "Hükümet, Gültepe, Ağrı'da ve Fatsa'da halk iradesine düşman olduğunu gösterdiğini" belirterek tüm demokratik güçlerin bu gelişmeler karşısındaki görevinin eylem birliği olduğunu vurguladı. Aynı konuda Mimarlar Odası İstanbul Şubesi, İçişleri Bakanı'nın Çorum olaylarına ilişkin açıklamasının ünlü Reischtag olayını hatırlattığına işaret ederek, kitleler üzerinde yaratılan devlet

(Devamı 7. Sayfada)

Antalya'da yapılan "Faşizmi ve zamları protesto mitingi"'ne katılanlar sabahın erken saatlerinden itibaren sloganlar söyleyerek miting alanında toplanmaya başladı. Mitingde yapılan konuşmalarda iktidarın uygulamaları ile zamlar eleştirildi.

Antalya'da zamlar ve faşizm protesto edildi

- Mitingte yapılan konuşmalarda hükümetin izlediği ekonomi politika elestirildi

ANTALYA (DEMOKRAT)

Antalya'da "Faşizmi ve zamları protesto mitingi" yapıldı. Mitingin yapılacağı alanda sabahın erken saatlerinde toplanmaya başlayan gruplar miting alanına gelirken sık sık "Zam, zulüm, işkence, işte faşizm" şeklinde slogan söylediler.

(Devamı 7. Sayfada)

OECD ülkeleriyle yapılacak "borç ertelemesi" görüşmeleri başlıyor

- Toplantıda tartışılacak en önemli konu, daha önce ertelenmiş olan borçların yeniden ertelenmesi olacak

HABERİ 7. SAYFADA

TÜSİAD ve İTO, IMF'nin buyurduğu KİT operasyonuna hız verilmesini savunuyor

KİT'lerdeki "istihdam fazlası"nın işten çıkarılması istendi

ANKARA (THA)

İşveren örgütleri IMF 'önerileri" doğrultusunda başlatılan KİT operasyonlarının hızlandırılmasını istiyorlar. TÜSİAD Genel Başkanı Ali Koçman ile İstanbul Ticaret Odası Başkanı Nuh Kuşçulu, KİT'lerde çalışan "istihdam fazlası"nı işten çıkarılmasını istediler.

24 Ocak kararlarından sonra girilen dönemin daha olumlu olduğunu belirten iki işveren örgütünün başkanı, KİT'ler konusunda görüşlerinin açıkladılar.

(Devamı 7. Sayfada)

Orgosolo'nun direnen duvarları

İtalyan egemenlerinin, "Haritadan silmeliyiz... Burası tamamen yok olmalıdır..." dedikleri, halkın mücadelesinin duvarlara resmedildiği bir köy...

Bugün 6. Sayfada

Demokrat'tan

GAZETE YAKMAK

OKURLARA

GEREK DAĞITIMDAN VE KEYFİ DAVRANAN GÖREVLİLERDEN, GEREKSE DE KENDİSİNE GÖREVLİ SÜSÜ VEREN KİŞİLERİN UYGULAMALARINDAN GAZETENİN DAĞITIMI AKSAYABİLMEKTEDİR. DEMOKRAT KİMİ YERDE HİÇ BULUNMAMAKTA VEYA ÇOK AZ ULAŞMAKTADIR. OKUYUCULARIMIZIN DEMOKRAT'IN DURUMUNU TAKİP ETMELERİ, BAYİLERDE BULUNUP BULUNMADIĞINI GAZETEMİZE BİLDİRMELERİ BAZI AKSAKLIKLARI BİR ÖLÇÜDE DÜZELTMEMİZE YARDIMCI OLACAKTIR.

Geçtiğimiz hafta sonu bu köşede yazdığımız yazıyı Türkiye'nin her yerinde okunan bir Demokrat gazetesinde buluşmak dileğiyle bitirmiştik. O günden bu yana gazetemizin durumunda bir değişiklik olmadı. Demokrat Ankara içine girmiyor ve buna bağlı olarak Ankara'dan taşraya dağıtımımız da çok az bir bölümüne geç te olsa gitmektedir. Dağıtımı Ankara'ya bağlı bölgelerin gazetemizi okuyabilme durumunun bu hafta açıklığa kavuşacağını zannediyoruz.

Geçtiğimiz hafta içinde gazete olarak bazı görevlilerin keyfi davranışlarına şahit olduk. Gazetemizde ayrıntılı olarak okuduğunuz gibi bir polis ekip otosu ile gelen bir kaç polis memuru tarafından İstanbul, Aksaray Meydanında gazetemiz, bayilerden gerekçesiz toplanmış bazı ilerici yazarların kitapları ile birlikte yakılmış, karşı çıkmak isteyen gazete bayileri gözaltına alınmışlardır. Olayın ilgili yerlere duyurulması sonucu gazete bayileri serbest bırakılmış, olayla ilgili kovuşturmaya devam edilmektedir. Tamamen keyfi olan bu davranışın bir benzeri aynı gün Bakırköy, Osmaniye'de yaşanmış, gerekçesiz olarak bayilerden Demokrat toplanmıştır. Bir örnek daha vermek gerekirse Hakkari'de bir gazete bayisi Demokrat sattığı gerekçesiyle bu hafta içinde gözaltına alınmıştır. Örnekleri çoğaltmak mümkündür, dileğimiz bu ve buna benzer keyfi davranışların son bulmasıdır.

Gerek dağıtımdan ve keyfi davranan görevlilerden gerekse de kendisine görevli süsü veren kişilerin uygulamalarından gazetenin dağıtımı aksayabilmektedir. Demokrat kimi yerde hiç bulunamamakta veya çok az ulaşmaktadır. Okuyucularımızın Demokrat'ın durumunu takip etmeleri bayilerde bulunup bulunmadığını gazetemize bildirmeleri bazı aksaklıkları bir ölçüde düzeltmemize yardımcı olacaktır. Demokrat'la ilgili olarak şu veya bu şekilde sıkıntısı olan herkese gazetemiz her zaman açıktır ve bu gibi durumların sonuna kadar takipçisidir.

Yine geçtiğimiz hafta içinde SEKA Genel Müdürlüğü yetkilileri gazetemize ayrılan kağıt tahsisini durdurduklarını bildirmişlerdir. Telefonla görüşülen SEKA yetkilileri gazetemizin Ankara'ya girmesinin yasaklanması kararının, kendileri için kağıt tahsisini kaldırmaya yeterli bir neden oluşturduğunu belirtmişlerdir. Bu tutum keyfi ve anti-demokratiktir. Gazetemiz basın yasasına ve diğer ilgili hükümlere göre yayın yapan bir günlük basın organıdır. Bir devlet kuruluşu olan SEKA, yasalar gereğince hiçbir ayırım yapmaksızın basın yayın organlarına kağıt tahsis etmek zorundadır. Yetkililerle yapılan temaslar neticesinde bu haksız tutumun düzeltileceği söylenmiştir.

Gelecek hafta yeni bir sohbette buluşmak dileğiyle hoşçakalın.

DÜŞÜNCE ALANI

İkrar ve işkence

M.Ayhan Berhem
Altındağ Cumhuriyet Savcı Yardımcısı

İkrar işlenmiş olan bir suçu kabullenmektir. Ceza Mahkemelerinde en güvenilir en sağlam kanıtlarından biri olayın gerçek oluş biçimine uygun ikrardır. Ama bu ikrar hiçbir özdeksel ve tinsel baskı ve zorlama olmaksızın, kişinin kendi öz istenci ile olunca bir değer ve anlam taşır.

Eğer sanığın ussal ve ruhsal bir rahatsızlığı yoksa başkasının işlediği suçu kendi üzerine alması pek düşünülemez. Sanığın çok değer verdiği saydığı herhangi bir kişinin cezalanmamasını sağlamak için suçu, sorumluluğu kendi üzerine alması durumu kural dışı (istisna) dır.

Sanık niçin ikrarda bulunur

Sanık işlediği bir suçtan sonra pişmanlık duymuş olabilir. Yaptığı işin yanlışlığını kabul edip bulunçsal (vicdani) rahatlığa ermek isteyebilir. Mahkemenin atıfetinden yararlanmak yargıcın takdir hakkını kendi lehine kullanmasını sağlamak düşüncesi ile de suçunu itiraf edebilir. Bunlardan başka yasaların suç saymasına karşın sanık kendi eyleminin onur verici bir yönü bulunduğuna, bu durumda itiraf etmenin kendisini yücelteceğine inanmış veya inandırılmış olduğu için açık yürekle suçunu ikrar etmiş olabilir. Anadolu'da bazen kendisini başkası ile aldatan eşini öldüren sanığa yargıç "Niye öldürdün?" diye sorunca; "Namusumu temizledim Hakim Bey, sen benim yerimde olsaydın öldürmezmiydin?" biçiminde yanıtını alır. İşte bu gibi içtenlikle yapılan ikrarlar çoğu kez değişmez, yani sanık karakolda doğru söyleyip mahkemede şaşmaz. Ancak işin vahametini sonradan kavrayan, ağır bir cezaya çarptırılmama telaşına düşen kişi bazı akıl hocalarının, eğer tutuklu olarak cezaevine düşmüş ise oradaki uzman ve kurmayların yol göstermesi ile kaçamak yollarını aramaya (tevile) saparak ilk anlatımlarından dönüş yapmaya çaba gösterir.

Bütün bunlar olağandır. Sanığın tüm anlatımları yargıç yönünden tanık anlatımları ve diğer özdeksel kanıt ve belgelerle birlikte değerlendirilip bir yargıya varılacaktır.

Zor ve baskı ile alınar ikrar

Hazırlık soruşturması evresinde, bilimsel yolla kanıt ve belge toplama olanaklarından, gereçlerinden ve eğitiminden yoksun, ilkel bir biçimde çalışan kolluklarda kolay çözüme işkence ile ulaşılacağı kanısı öteden beri vardır. Bu son derece yanlıştır. Dayak, işkence ve baskı ile alınmış bir itiraf ne derece gerçeği yansıtır? Cezalandırmanın temel amaçlarından biri kişiyi topluma yeniden yararlı kılmak, onu yola getirmek iken daha ilk adımda ona işkence yaparak insanlık özsevi (haysiyet) sinden uzaklaştırmakla sorun daha da ağırlaştırılmış olmaz mı?

Hele bir kişinin işlemediği bir suçu kabullenmek zorunda bırakılması ve sonunda ceza giymiş olması o kişinin ruhunda ve toplumda ne onulmaz yaralar açabilir, hiç düşünülmüş müdür?

Kurumlaşan işkence

İşleyeni belirsiz (Faili meçhul) suçların sanıkları zaman aşımı süresince aranır, aranmalıdır. Ancak işleyeni belirsiz suçların çoğalması kolluk'ların yükünü arttırdığı gibi bir bakıma da görevde başarısızlıklarını gösterir. Üst katlara karşı böyle bir duruma düşmemek, meslekte ilerleyip yükselmek, gerçek suçluları arayıp bulma zahmetine katlanmamak düşüncesi ile işlenmiş suçlara uygun sanıklar sağlanmaya çalışılır. Onun için de bazen bir suçun sanığı olarak, bazen de kazara kolluğa düşen kişi ilgisi olmadığı bir çok suçun da sanığı oluverir.

Yargıç önüne çıkartılan sanığın kolluktaki ikrarı ile mahkemedeki anlatımı çelişik olursa bunun nedeni[n]i soran yargıç'a çoğu kez, sanık "efen[]dim o dayağı sen de yeseydin, suç[u] kabullenirdin" gibi yanıtlar verir v[e] vücudundaki yara, bere ve yanık izle[]rini gösterir.

Bizim izlenimlerimize göre Cum[]huriyet Savcısı ve Yargıçlar genellik[]le işkence savı üzerinde durmazlar[,] yasaların öngördüğü gözaltı süresin[]neden bağlı kalınmadığını, gözaltı sü[]resinde neler olduğunu araştırmazlar[.] Birlikte çalıştıkları "diye'nin yar[]dımcısı gözü ile baktıkları kolluk güç[]leri ile ters düşmemeye özen gösterir[]ler. Sanki kolluk güçleri ile yarg[ı] organları arasında bu konuda gizli bi[r] anlaşma (ittifak) vardır.

Dahası da var; bazı Cumhuriye[t] Savcıları gizli anlaşmayı açık anlaşm[a] biçimine dönüştürmekte de bir sakın[] ca görmezler. Sanığı ilk kez sorguy[a] çekip, doyurucu bir yanıt alamayınc[a] onu bakımlık (Nezaret)a gönderirke[n] kollukçuya da "Biraz okşayıverin" biçiminde buyruk vermekten kendi[]lerini alamazlar.

Yargıçlar da genellikle, mahkeme[]de kendilerine yüklenen suçu kabu[l] etmeyen sanığın hazırlıktaki anlatı[]mını geçerli saymak için, kollukta sa[]nığın ikrarını alan kollukçuları çağı[]rıp tanık olarak dinlerler. Yargıç kol[]lukçuya "Sanık ikrarını içtenlikle m[i] yaptı, yoksa döverek, işkence yapa[]rak mı ikrar ettirdiniz?" diye sorar[.] Buna karşı kollukçunun her hald[e] "Evet efendim, dövdük, iflahını sök[]tük, işlemediği suçu kabul ettirdik" biçiminde bir yanıt vermesini bekle[]mek eşyanın doğasına aykırı düşer.

Böyle böyle de işkence kurumla[]şır, işkence kurumlaştıkça da bi[z] ulus olarak uygarlıktan yoksun düşe[]riz. Bazı kollukların duvarlarında "Adalete giden yolun ilk adımı kol[]luklardan geçer" diye bir yazı görü[]lür. Peki, ya ilk adım çarpık atılırs[a] Adalete ulaşmak olası mıdır?.

Daha önemlisi

Sav ve söylentilere bakılırsa; bu[]gün artık işkence araç değil ama[ç] durumuna gelmiştir. Yurttaşlara siya[]sal görüş ve düşüncelerine, inançları[]na ve konuştukları dillere bakara[k] ayrı işlem yapıldığı, üst aşamadak[i] bazı kişilerin kışkırtı ve arkalamalar[ı] ile düzenleme suçların istenmeyen bazı kişiler üzerine yıkıldığı konu[]sundaki dış basına varana dek yansı[]yan sav ve söylentilerin gerçekli[k] derecesi nedir? Bireysel bazı olayla[r] abartılarak mı yayılıyor, yoksa bu denli yozlaşma var mıdır? Yetkil[i] katların bunu araştırmaları ve sap[]tamaları zorunludur. Aksi halde bü[]yük sorumluluk altına girerler. Bunlar öylesine ürkünç suçlamalardır ki, es[]kilerin deyimi ile; şuyuu vukuundan beterdir. İşkenceye uğramış kişilerin fotoğraf ve açıklamaları basında ser[]gilenirken kuru yadsımalar doyurucu olmaz. Konuya ulusal bir görev bilin[]ci ile yaklaşılmadıkça kargaşa için uygun bir ortam yaratılmış olur. Yurttaşlar devlet kapısından hakkını alamazsa, kıygın ve yakınıcılar hakl[ı] iken haksız duruma düşerse öç alma ve ihkakı hak yollarına başvurur.

Ne yapılabilir

Önce yasal yetki sınırlarını aşan, sorumsuzca davranan görevliler sıkı bir biçimde izlenip cezalandırılmalıdır. Tüm görevlilerin belli bir sınıf ve zümrenin değil, tüm halkın, kamunun hizmetinde olduklarını bilmeleri ve bu bilinci taşımaları gerekir.

İkincisi gözaltına alınan kişiler kendilerinin veya yakınlarının istemi ile soruşturmadan önce ve sonra iki kez doktor kontrolünden geçirilmeli ve gözaltı için yasanın öngördüğü yasal sınırlamaya uyulmalıdır.

Üçüncüsü hazırlık evresindeki savunma, kesinlikle savunma avukatı bulunmak koşulu ile alınmalı, savunma avukatı olmadan alınmış olan sanık anlatımları mahkemede kanıt olarak kabul edilmemeleridir. Bu konuda yasalarda gerekli değişiklikler yapılmalıdır.

YARADANA SIĞINIP

Yakın, bakalım, yakın!

Can YÜCEL

Bazıları, bu cehennemi sıcağa karşın, işkilli bir yerleri dingildediğinden, tüyleri de diken diken olduğundan herhalde, ısınmak için Aksaray Meydanı'nda gazete ve kitap yakmaya başladılar. Dünya, bu ısınma yönteminin nice nice örneklerini İskenderiye kitaplığından Goebbels safalarına dek görmüştür, görmüştür de, yine bu denli barbarlıklar karşısında insanın içi cız ediyor. Varsın cız etsin! Çünkü dünya bu yangınların aydınlığında akı karayı daha iyi seçmeyi bellemiştir, ve bunu böylece belledikten sonra da insanlık düşmanlarının analarını bellemiştir. Yazı, kitap, gazete, düşünmenin ve düşünün bu kutlu araçları suikaste uğradığında, ateşlerin arasından yeni uyanışlar, yeni zümrüt-ü anka kuşları doğar. İbrahim Müteferrika'yı tutamazsınız ilelebet müteferrikada.

Öncü Kitapevi iki yıl önce bombalandığında, gittim yanık kitaplardan aldım, saklıyorum hala bu ateşten geçtiği için yeni anlamlar kazanmış kağıt parçalarını. Yarın Devrim Müzesi kurulduğunda, oraya armağan edeceğim onları.

Sevgili okurlar, bundan böyle siz de Demokrat'ın elinize geçen sayılarını Aksaray yangınının ışığı altında okuyun! Ve dönüp faşist saldırganlara deyin ki: *'Yakın, bakalım, yakın! Kül olacağınız günler yakın...*

HALKIN DİLİNDEN

Bebelerimiz yaşamalı

Son günlerde basında doğum kontrolu, sağlık, kürtaj, doğum sırasında hayatını kaybeden bebeler, analar hakkında pek çok yazı görmekteyim. Bütün bunları halkın aydınlatılmasına yönelik yazılar ve haberler olarak kabul etmeye çalışsam da, içimden bir parça koparıyorlar gibi oluyorum. Çünkü lafla peynir gemisi yürümüyor. Söylenilenler bazı insanlar için geçerli oluyor. Bu da küçük bir azınlık. Büyük çoğunluk ise gene doğum sırasında analar bebeler kaybediyor, sakat insanlar dünyaya geliyor. Bunları nasıl anladığımı size anlatmak istiyorum. Çünkü çok acılı oldu benim bunları görmem ve anlamam, yüreğime kazınan bir acı.

Ben büyük çoğunluğa üyeyim. Eşim hamile olduğu için 16.5.1980 günü gece saat 4'de doğum sancıları başladı. Sosyal Sigortalar Kurumu Ulucanlar Doğumevine götürdüm. Onu doğumevine yatırdıktan sonra doğumun kolay olacağını, bir doğumevinde karıma iyi bakacaklarını tahmin ettiğim için geri döndüm. Aynı gece eşimin sancısı devam etmiş. Hemşirelerin yardıma gelmesini beklemiş ama gelen giden olmamış. Bunun üzerine bağırmaya başlayan eşimin sesini uzun zaman sonra duyabilen biri geliyor ve eşimi oldukça sert bir biçimde azarlayarak terkedip gidiyor. Bu sırada müdahalesiz doğan çocuğum ölüyor.

Şimdi burada benim çocuğumun ölümünün sorumlusu olarak ben hastahane ve hastahane yetkililerini suçlarsam haksız mıyım? İlk haberi aldığımda aklıma gelen bu oldu. Nefretim büyüdü yüreğimde. Ama aradan zaman geçtikçe üzerinde düşünmeye başladım. Uzun zaman düşündüm bütün olanları. Doğum üzerine çıkan haberler yazılar gözlerimin önüne geldi bir bir. Çocuğum niye ölmüştü? Bir hayatı bu denli çabuk kaybetmek kabul edilebilir miydi?

Karımın hayatının tehlike içinde olması ise cabası. Hastahanede ki bakımsızlık. Hastahanede yaratılan bu sorumsuz anlayış, bir bebeğin ölümüne yolaçmıştı. Anası kurtulmuştu şimdilik. Ama kurtulamayanlar.

İnsanlara bakma görevini üstlenen insan sağlığının sorumluluğunu taşıyan hastabakıcı, doktor ve sağlık görevlileri, oynadıkları rolün öneminin son derece farkında olmaları gerekirken, nasıl bir sorumsuzluk yapabiliyorlardı? Bu soruyu cevaplandırmak için çok uğraştım. İnsanlık dışı bir olayı yeniden yeniden yaşayarak. Sonra birkaç kişi değişik yerlerde başına gelen benzer olayları anlattı. Hepsi zor tahammül edilecek nitelikteydi. İlaçsızlık, doktorsuzluk, hastanesizlik ve sayamayacağımız binlerce sorun, ölüm çok kolay kazanıyor, yaşamsa çok pahalı. Peki ya özel bakımevlerinde güller gibi bakılan üzerinde titrenilen insanda bizim gibi değil. Büyük çoğunluk ezilmeye alışık zannediliyoruz ama hiç alışmadı tarih boyunca, ve hakkınızı alabilmek için belki biraz daha acı dolacak yüreğimize ama alacağız sonunda.

BEBEĞİNİ GÖREMEDEN KAYBEDEN BİR BABA

Sömürüye karşı örgütlenelim

Bizler Diyarbakır'dan bir grup inşaat işçisiyiz. Hiç bir sosyal güvencemiz yoktur. Aldığımız ücret ise tam anlamıyla feodal sömürü düzeyinde bir olaydır. Bu nedenle başımıza iş sırasında bir şey gelse, o para ne hastaneye gidip yatmaya, ne de taksi tutmaya yeter. Bizler çoğunlukla inşaatta yatarız. Doğru dürüst yıkanacak ya da yatacak yerimiz olmadan. Ev tutmak için paramız yoktur çünkü.

Günde en az 10 saat çalışırız. Buna karşılık 250 lira alırız. Onu da verene kadar anamızdan emdiğimiz süt burnumuzdan gelir. Üstelik kötü davranılır, zor koşullar altında yaşarız. Ne olacağımız belli değildir. Yaşamı bize zehir ederler. Biz niçin on saat çalışıyoruz niçin bize o kadar baskı yapıyorsunuz 'iye sorunca isterseniz çalışmayın diye cevaplıyorlar sizi burda zorla tutan yok, defolun gidin, diyorlar.

Bütün bunlara karşılık bizler çalışmak zorundayız, çünkü beş on kuruş kazanmaya mecburuz. Çünkü evde aç karınla bizleri bekleyen bizden bir lokma olsun ekmek isteyen çocuklarımız var. Çünkü çocuklarımız akşam elimiz boş dönersek "biz açız" diye bağırıyorlar. Bu nedenle ne yaparlarsa kabul etmeye mecburuz. İşverence boyun eğmeye mecburuz.

Yalnız bu böyle ne kadar sürecek biz orasını iyi biliyoruz. Şimdi bir kaç kişiyle onların verdiği bu

cevabı yanıtlayamıyoruz. Fakat biz binler olduğumuzda kollarımızı kaldırdığımızda ellerini kaldıracaklarını biliyoruz. Bu nedenle aramızda örgütlenmeye ve hakkımızı aramak için güçlü olmaya çabalıyoruz. Eğer bir yapı işçileri sendikasında örgütlenmeyi başarabilirsek, örgütlü bir halde haklarımızı sömürüye karşı daha iyi savunabileceğimiz kanaatindeyiz. Bu mücadelemiz başarana dek sürecektir.

DİYARBAKIR'DAN BİR GRUP İNŞAAT İŞÇİSİ ADINA Z.O

ANALARIMIZ

Analarımız!
Bizim Analarımız.
Elleri nasırlı,
Bağırları yanık;
Güler yüzlü Analarımız.
Elinde kazma, Sırtında yük,
Evden tarlaya
Tarladan eve
Açlık için çalışıyorlarsa
Bu onların kaderidir sanma!.
Nasıl ahırdaki hayvan!
Doyurup, süt almak için
Çalşıp, yük taşıyorlarsa
Yarında, Kendilerinin
Mutluluğu ve Kurtuluşu için
Cepheden, Cepheye
Mermi taşıyacaklardır.
Biçzim ANALARIMIZ..

BAHATTİN İNCEDERE

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

21 TEMMUZ

1967 Fruko Fabrikası işverenleri ile Yeni Tez Büro-İş Sendikası yetkilileri arasında süren toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma olmayınca 69 işçi greve başladı. Grevci işçilerin servise çıkmak isteyen dağıtım kamyonlarını engellemek istemeleri üzerine de çatışmalar çıktı.

1970 TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt ilkokul öğretmenlerinin durumlarının yeniden gözden geçirilerek iyileştirilmesini sağlayabilmek amacıyla, Cumhuriyet Senatosu ve parti grupları başkanlarına birer muhtıra göndermiştir.

1978 Ali Arıcı adlı, devrimci 18 Temmuzda evine giderken faşist saldırılar sonucu ağır yaralanarak kaldırıldığı hastanede öldü.

Kemal Pehlivan adlı bir öğretmen Eskişehir'de faşistlerin açtığı yaylım ateşi sonucu öldü. Saldırgan faşistler olayın ardından yakalandı.

İstanbul'da "öldü" sanılarak bırakılan Gül Ali Yürekli adlı bir inşaat işçisi hastanede ayılarak kendisini Eyüp MHP İlçe Başkanı'nın vurduğunu söyledi.

1979 Yol-İş Sendikası, Karayollarında 25 yıl çalışıp da emekli olan, ancak kıdem tazminatlarını hala alamayan üyelerinin kıdem tazminatı ödenmezse direnişe geçeceğini açıkladı.

DEMOKRAT GÖZÜYLE DÜNYA

Nikaragua'dan Bolivya'ya

100 binlerce Nikaragualı 19 Temmuz'da Somoza diktatörlüğüne karşı gerçekleştirilen devrimin birinci yıldönümüne katılmak üzere, son hazırlıklarını yaparken, aynı gün Bolivya'da Haziran ayında yapılan seçimlerin kesin sonuçlarının açıklanması bekleniyordu.

Bolivya'da seçimler tüm tehditlere karşın yapılmış, Bolivya halkının yüzde ellisinden fazlası sol adaylara oy vermişti. Ancak sonuçlar resmen bir türlü açıklanmıyordu. Bolivyalı komutanlar aylardan beri Bolivya'nın yeni bir Nikaragua olmasına izin vermeyeceklerinden sözediyorlardı. Geçen yıl da seçimlerde en fazla oyu, sol ittifak ve onun başkan adayı almıştı. Ancak Bolivya'da daha önceki askeri yönetimin seçim sistemine koyduğu engeller nedeniyle, devlet başkanlığı en çok oyu alan sol adaya verilmemiş, parlamento içinde sağ kanatlar uzlaştırılarakilkin Guevara Arze, genel grev sonucunda başarısız kalan Natusch darbesinden sonra da, yine merkez-sağ kanattan bayan Gueiler devlet başkanlığına getirilmişti.

Natusch darbesinin başarısızlığı karşısında ordu içindeki faşist kanat, Banzer'in adamları, hükümeti sürekli baskı altında tutarak, bütün kumanda mevkilerini ele geçirdiler.

Genel grev ve halk direnişi karşısında Natusch darbesinin fiyaskoyla sonuçlanması, kitlelere büyük bir moral sağlamıştı. Öte yandan sağ hükümetin izlediği ekonomi politikası da, kitlelerin büyük bir seferberlik içine girmesine, tutuculuklarıyla ün salan Bolivya köylülerinin bile, ekonomik önlemlere karşı, yollarda barikatlar kurarak, direnişe geçmesine neden olmuştu.

Bolivyalı komutanların sürekli darbe hazırlığı içinde olmaları, seçimleri engellemek veya ertelemek yolunda harcadıkları çabalar, halkın daha da örgütlü bir hazırlık içine girmesine neden oldu. Ordunun seçimlerin ertelenmesi yolunda verdiği muhtıra, parlamento tarafından reddedildi. Sağ eğilimli bayan Gueiler ve partisi de, halkın kararlı tavrı karşısında ve seçimlerde şanslarını yitirmeme kaygısıyla, bu muhtıraya karşı çıkmak zorunda kaldılar. Darbe hazırlıklarının yoğunlaşması üzerine sendikalar ve devrimci örgütler, bir demokrasiyi savunma komitesi oluşturdular. Buna daha sonra iktidar partisi de katıldı. Tabanda da buna koşut gelişmeler görüldü ve savunma komiteleri yaygınlaştı.

Bolivyalı komutanlar abanın altından sopayı göstererek, ya seçimlerin ertelenmesini ya da darbe korkusuyla halkın sola oy vermesinin engellenmesini amaçlıyorlardı.

Bütün bunlara karşın seçimlerde sol ittifakın oylarının düşmek bir yana, yüzde kırkı geçmesi engellenemedi. Diğer partilerin aldığı oylarla da birlikte, genel olarak solun aldığı oy, yüzde 50'yi geçiyordu. Bu durum karşısında merkez-sağ partinin başkan adayı Paz Estanssoro da başkanlık adaylığından çekiliyor ve halk iradesine saygı gösterilmesini istiyordu.

Bolivya'daki bu gelişimler karşısında artık sol ittifakın iktidara gelmesinin engellenemiyeceği anlaşılmıştı. Sol ittifak'ın (Demokratik Halk Birliği'nin) başkan adayı Siles Suazo, sol sosyal demokrat diyebileceğimiz Sol Devrimci Ulusal Hareket partisinden, başkan yardımcısı adayı ise Devrimci Sol Hareket'tendi (MİR). İttifak içinde, aralarında Komünist Partisi, Troçkistler ve gerilla hareketlerinin de yeraldığı 12 sol grup daha bulunuyordu. Bu ittifakın kendi içinde kenetlenerek, iki seçimde de büyük bir başarı göstermesi, aslında dünya çapında ilginç bir deneyi sergilemekteydi.

Latin Amerika'da Nikaragua ile başlıyan devrimci hareketler zincirinin tüm kıtayı kaplaması, ABD'nin bu devrimci kabarışı reformist hareketleri destekleyerek dizginleme taktiğinin başarısızlığa uğraması, Latin Amerika oligarşilerini ve bizzat ABD emperyalizmini yeniden bir darbeler, katliamlar, pasifikasyon hareketleri zinciri oluşturma hazırlığı içine soktu. Salvador'da reformist cunta yutturmacası, Bolivya'da seçim oyunlarıyla merkez-sağ iktidar oluşturma girişimleri tutmamış, Guatemala'da gerilla hareketi kök salmaya başlamış, Şili, Arjantin ve Brezilya'daki askeri diktatörlükler, kitle ve direniş hareketlerinin yeniden yükselişiyle karşı karşıya kalmıştır. Devrimci çalkantı, diğer Orta Amerika ülkelerini ve Karayipleri de sarmış bulunmaktadır.

Bu devrimci yükseliş karşısında ABD emperyalizmi, Latin Amerika'da reformist burjuva hareketlerini destekleme taktiğinden vazgeçmektedir. Çünkü ipler biraz olsun gevşer gevşemez, devrimci halk muhalefeti bir çığ gibi

(Devamı 7. Sayfada)

FKÖ genel seferberlik ilan etti

Arafat Şam'da askeri eğitimlerini tamamlayan gençlere hitaben yaptığı konuşmada İsrail'in Lübnan'da Filistinlilere karşı genel saldırı hazırlığı içinde olduğunu belirtti.

ŞAM (THA)

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) lideri Yasser Arafat, Lübnan 'da İsrail tarafından kendilerine yöneltildiğini söylediği saldırıları karşılayabilmek için, FKÖ saflarında genel seferberlik ilan etti.

Askeri eğitimlerini bitiren gençlere hitaben yaptığı konuşmada Arafat: "Geçtiğimiz hafta Beyrut'un doğu kesiminde meydana gelen olaylar olağan dışıdır ve çok önemlidir. Bu İsrail Savunma Bakanlığı'nın, bize son darbeyi indirmek için hazırladığı planın ilk aşamasıdır" dedi.

Falanjist milislerin komutanı Beşir Emayel'i Lübnanlı ayrılıkçı ve asi binbaşı Saad Haddad'la aynı kefeye koyan Arafat, "ikisi de Filistin Devrimi'ni yok etmek için faaliyet halindedir, bunlar İsrail'in maşalarıdır," dedi. Arafat daha sonra FKÖ askeri kanadının, Lübnan'daki Araplar'ın düşmanları olan yirmi bine yakın milisle rahatlıkla başa çıkabilecek güçte olduğunu da vurguladı.

Arafat'ın bir yardımcısı ise FKÖ liderinin genel seferberlik ilanının Lübnan'daki 40 bin Filistinli gerillanın sürekli olarak silah altında bulunacakları anlamına geldiğini haber verdi. Bu yetkiliye göre FKÖ, son zamanlarda cephaneliğini yeniledi ve içlerinde tanklar da bulunan en son model silahlar satın aldı.

Çin'de Devrim Komiteleri dağıtıldı

PEKİN(AP)

Çin hükümeti, tüm ülkede devrim komitelerinin kaldırıldığını ve politik ağırlıklı bu komiteler yerine profesyonel yöneticilerden oluşan halk hükümetlerinin kurulduğunu açıkladı.

Resmi Çin Haber Ajansı, Çin'in 29 eyaletinde, özerk bölge ve büyük kentinde halk hükümetlerinin kurulduğunu açıkladı, halk kongrelerinin de toplanarak yürütme komitelerini seçtiğini duyurdu.

Siyasi gözlemciler, devrim komitelerinin de kaldırılmasıyla Çin'de Mao ile son bağların da koparıldığını söylediler, artık Çin'de hükümet kadrolarının parti kadroları önüne geçtiklerini belirttiler.

Cunta "Yıldırma operasyonları" düzenliyor

Salvador'un gecekondu mahallelerindeki aramalarda çatışma çıktı

● SAYILARI İKİYÜZE YAKLAŞAN KÖYLÜLERİN SIĞINDIĞI KOSTA RİKA BÜYÜKELÇİLİĞİ KAPATILDI.

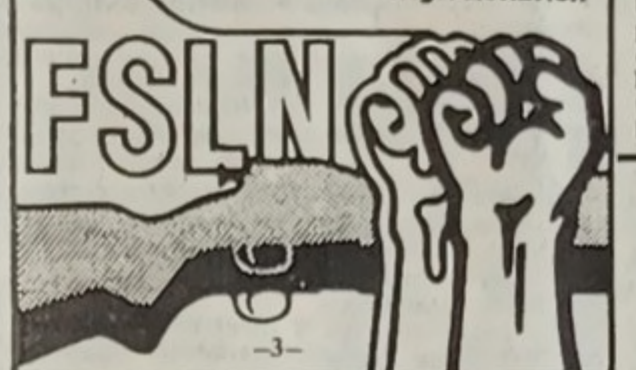
SAN SALVADOR (AFP)

Salvador'da Ulusal Muhafızların gecekondu mahallerine yaptığı baskınlar arasında çıkan çatışmalarda, aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu 16 kişi öldü. Gerillaların direnmesi üzerine halkın üzerine gelişigüzel ateş açan güvenlik güçleri, birçok kişinin de yaralanmasına neden oldular.

Öte yandan Kosta Rika elçiliğine sığınan köylülerin öncüllüğünü yapan LP 28 Halk Birliği örgütünün, Kosta Rikalı yetkililerle görüşmeyi reddetmesi üzerine, buradaki elçiliğin kapatıldığı açıklandı. Açıklamayı yapan Kosta Rikalı yetkililer, elçiliğin bundan böyle sadece bir mülteci kampı niteliği taşıdığını, bundan böyle köylülerle Kızıl Haç Örgütü ve Salvador Piskoposluğu'nun ilgilenmesi gerektiğini belirttiler. Bilindiği gibi Salvador'da cuntanın kırsal alanlarda köylülere karşı yürüttüğü bastırma operasyonlarını protesto eden köylüler başkentteki Kosta Rika elçiliğini işgal etmiş, işgale katılanların sayısı hızla artmıştı.

NİKARAGUA DEVRİMİNİN ROTASI

Roger BURBACH

Ekonomik cephedeki gelişmeler

Ulusal İmar Cuntası Sandinista Cephesi Ulusal Yürütmesi'nin tam desteğiyle ekonomide kamu sektörün ağırlığını oldukça genişletti. Zaferden hemen sonra, Somoza sülalesinin mülklerini kamulaştırarak, hükümet ve burjuvazinin en güçlü kanadını devreden çıkardı. Ulusal Toprak Reformu Enstitüsü, İNRA tarafından Somoza'nın geniş topraklarına el konulurken toplam olarak 154 ticari ve endüstriyel işletmede devlet kontrolü altına girdi.

Somoza'nın mülklerine ek olarak, Ulusal Muhafız subaylarına ve Somoza'nın yardakçılarına ait geniş toprak parçaları da kontrol atına alındı. Somoza gibi, köylülerin ekinlerini ve kuyularını zehirleyen ve onların topraklarına sahip olmak için Somoza'nın bütün acımasız taktiklerini uygulayan toprak sahiplerinin mülkü de İNRA tarafından kamulaştırıldı. Tüm bu kamulaştırmaların sonucu olarak, bugün Nikaragua'nın ekilebilir topraklarının yaklaşık %50'si devlet kontrolü altındadır. Bu topraklar, Nikaragua'da şekillenmekte olan geniş kapsamlı tarımsal programın temelini oluşturmaktadır. Köylü kooperatifleri ve devlet çiftlikleri Nikaragua'nın birçok bölgesinde işlemeye başladı.

Hükümet zaferden hemen sonra Nikaragua'nın bütün ticari bankalarını kamulaştırdı, böylece burjuvazinin mali sinir merkezleri de ele geçirildi. Gerçekten de burjuvazi içindeki "Çıkar çevreleri" ya bir bankaya sahiptir ya da birkaç bankada büyük hisselere. Bu bankalar sık sık burjuvazinin ülkenin ticaret, endüstri ve tarımına nüfuz etmesi yolunda burjuvazi için sıçrama tahtası olmuştur. Ulusal Yürütme'den bir üyenin açıkladığı gibi: **"Bankaların kontrol altına alınmasıyla burjuvazi kuşatılmış oldu"**.

Büyük tüccarlar tarafından yürütülen Nikaragua'nın başlıca ihraç maddelerinin (kahve, pamuk, şeker ve et) ticareti de devlet kontrolü altına alındı. Nikaragua'nın dövizinin yaklaşık %75'ini sağlayan bu ürünlerin ihracı, bundan böyle devletin ticari örgütü tarafından yapılacak. Hükümet, iç pazarda temel tarım ürünlerinin satışını da kontrol için çalışmakta. Başlıca besin maddelerinin fiyatları donduruldu ve hükümet geniş çapta tüketim maddeleri satan bir dizi dükkan açtı.

Hükümetin kamulaştırma önlemlerinin sonunda çok uluslu şirketler de darbe yedi. Genel olarak, Nikaragua'da çok uluslu tekeller diğer Latin Amerika ülkelerinde olduğu kadar önem taşımaz. Toplam yabancı sermaye yatırımı ancak 180 milyon kadardır ve ekonominin can alıcı kesimlerinde çokuluslu tekellerin egemenliği görülmez. Fakat tek bir alanda -altın madenciliğinde- Nikaragua'nın hayati bir kaynağını denetlerlerdi. Hükümet Kasım ayında bu durumu düzeltme yoluna gitti: Üç çokuluslu tekelin Rosario Resocrces Corparation, ABD'den ASARCO ve Kanada'dan Norando Mines'in madencilik kârlarına el koydu.

EKONOMİK ENGELLER

Burjuvazinin hükümet ve ekonomideki rolünün azaltılmasına karşın, bu dönemde Sandinista Cephesi'nin özel sektörü tamamen kamulaştırmaya niyeti yok. Somoza'ya karşı savaş ekonomiyi çökertti. Latin Amerika'ya ilişkin ekonomik komisyon (ECLA)nın Eylül 1979'da hazırladığı bir rapora göre, yarım milyar doların üzerinde maddi hasar meydana gelmiş. Birçok fabrika yıkıldı ya da acımasızca zarara uğradı. Pamuk 1978'de en fazla döviz getiren madde ve başlıca besin maddelerinin ekimi yapılamadı. Bütün bunların yanısıra, Gayri Safi Milli Hasıla bir önceki yılın üçte birine düştü. Bu yıkımın başında halk sınıfları ve Sandinista Cephesi'nin elinde yeniden inşa çalışmalarını uygulayabilmede kullanabilecekleri ne maddi ne de insani kaynaklara sahipti. Bu nedenledir ki Ulusal İmar Hükümeti, burjuva kesimleri de içeren Nikaragua'daki tüm toplumsal sınıflara, yeniden inşa çabasına destek olmaları için çağrıda bulundu. Bazı işadamlarının, hiç olmazsa belirli bir süre için, ekonominin yeniden canlandırılmasına yardım edeceği umulmaktadır.

Sandinista Cephesi'nin sosyalist toplumun kuruluşunda yavaş davranmasını gerektiren başka nedenler de var. Şu dönemde tam anlamıyla sosyalist bir projeyi ortaya atmak, yalnızca özel iş çevrelerinin uzaklaşmasına neden olmayacak aynı zamanda çoğunun yeri doldurulması olanaksız binlerce uzman ve teknik personelin ülkeden kaçmasına da yolaçacaktır. Nikaragua, Latin Amerikan standartlarına göre bile yoksul ve geri kalmış bir ülkedir; halkın hizmetine sunulacak gelişmiş bir ekonomik ve endüstriyel altyapıya sahip değildir. Bu maddi koşular karşısında Ulusal Yürütmenin üyelerinden Jaime Wheelock **"Sosyalizm bir gecede kurulamaz"** demiştir.

DIŞ YARDIMLAR

Ekonominin bu kritik durumu Sandinista Cephesi'nin uluslararası stratejisini de şekillendirmektedir. Bu açıdan hükümet ABD'yi de içeren tüm yabancı devletlere yardım için çağrıda bulunmuştur. Güçlü bir uluslararası yardım olmadan Nikaragua'lılar ülkeyi yeniden kuramazlar. Tek başına yalnızca ülkenin hali hazırda sahip olduğu zayıf iş kaynaklarına dayanma kararı Nikaragua'yı rahatlıkla Kamboçya benzeri bir duruma sokabilir. Sosyalist dünyadan güçlü bir yardımın gelmesi bir seçenektir. Ancak Sovyetler Birliği, Nikaragua'ya geniş bir yardım vererek Amerikan emperyalizmiyle Orta Amerika'da karşılaşmak istemediğini belirtmiştir. Nikaragua bugün ekonomiye temel dayanak olacak mali kaynaklardan yoksundur.

Sonuç olarak, Sandinista Cephesi'nin Batı Avrupa ve ABD de dahil, alabileceği her yerden yardım istemekten başka çaresi yoktur. Nikaragua bu kaynaklardan yardım alma konusunda şaşırtıcı bir şekilde başarılı oldu. ABD hükümeti acil yardım olarak Nikaragua'ya 30 milyon dolar verdi. Batı Alman Sosyal Demokrat hükümeti ekonomik gelişme için 23 milyon dolar borç vermeyi kabul etti ve İspanya yaklaşık 25 milyon dolar sağladı. Dünya Bankası ve Amerikalararası Gelişme Bankası da Nikaragua'ya özel bir borç sağladı. Başlangıçtaki yeni borçların vadeleri şaşırtıcı bir şekilde anlayışla düzenlenmişti. Örneğin Batı Alman Borcu, 10 yıllık ödemesiz bir dönemden sonra %2 faizle 30 yıl vadelidir.

Emperyalist ülkeler bu **"yumuşak borçları"** elbette hayır sever duygularla bağışlamamaktadırlar. Asıl amaçları devrimi volundan saptırmak ve Nikaragua'yı **"Komünizme gitmek"**ten korumaktır. ABD Dışişleri Bakanlığı, Amerikalararası İşler Yardımcısı Viran Vaky, Kongre'de yaptığı konuşmalarının birinde, ABD'nin esas ümidinin Nikaragua özel sektörü olduğunu açıkladı ve Kongreden %60'ı özel sektöre ayrılacak 75 milyon dolarlık yeni bir yardımın onaylanmasınıistedi. Belirttiğine göre bu yardımın **"özel sektörün aktif bir rol oynamasında"** büyük önemi olacaktır.

Sandinista Cephesi emperyalist güçlerin amaçlarının farkındadır. Ve Nikaragua'da özel sektörün varlığının korunması kararı dış yardım alabilmek içindir. Bir Sandinista ekonomistinin belirttiği gibi **"Özel sektör, yabancı sermayeyi alabilmek için bir yemdir"**

Eğer özel sektör ve yabancı sermaye ülkenin yeniden kuruluşunda kesinbir rol oynayabilirse, ilerde Sandinista Cephesi karşısında daha güçlü bir duruma gelecekleri açıktır. Bunun ötesinde, ülkeyi özel sektör için güvenli bir duruma getirme çabaları Cephe'yi çizgisinden saptırıp, oluşmasına katkıda bulunduğu radikal emekçi birliklerine engel olmasına yolaçabilir.

Ancak bu rota, devrim için kaçınılmaz bir yoldur. Sandinista önderliği ve kitleler, mücadelenin geleceğini belirlemede güçlü bir konumdalar. Devrim komutası ellerinde ve burjuvazi ile Amerikan emperyalizminin hainlik ve ikiyüzlülüğünün farkındalar. Ve ülkedeki tayin edici faktörün -Sandinist Halk Ordusu'nun- kontrolü de ellerinde. Bir Sandinist önderin belirttiği gibi **"ABD diğer Latin Amerika ülkelerinde yaptığı gibi silahlı kuvvetlere dayanamaz - burada bir "Şili deneyi" olmayacaktır"**

SOSYALİST TOPLUM

Sosyalist toplum mücadelesinde başka bir anahtar faktör, proleter ideolojinin kitleler arasında yaygınlaştırılmasıdır. daha önce de belirtildiği gibi, devrimin ilk aylarında kitle örgütleri tarafından sağlam ilerlemeler kaydedildi. Fakat hala yapılacak çok şey var. Nikaragua'da sosyalist bilinç henüz kitle örgütlerinin tüm kesimlerine yayılmış değil. Doğru bir sosyalist bakış açısı geliştirebilmek için Sandinista Cephesi, politik eğitim sürecini derinleştirmek ve işçilerin ve köylülerin, üretim araçları ve devlet aygıtı üzerinde tam kontrollerini gerçekleştirecek sosyalist ideolojiyi halka mal etmek zorundadır. Bu noktaya kadar, Nikaragua'da devrimci sürecin sendelemesi ve sosyal-demokrat reformist bir anlayışın hakimiyet sağlama tehlikesi kesinlikle mevcuttur.

Son olarak, tek başına yalnızca Nikaragua'daki olaylar bu ülkenin devrimci sürecinin sonucunu belirlemeyecektir. Özellikle Orta Amerika'nın geri kalan bölgelerindeki gelişmeler de önem taşıyor -bölgenin politika ve ekonomisi birbirine yakından bağlıdır. Ve birindeki değişiklikler diğerlerini derinden etkilemekte. Somoza'nın devrilişi El Salvador, Honduras ve Guatemala'nın askeri rejimlerini sarstı. Ancak Nikaragua devrimi eğer sosyalizme doğru ilerlemesini sağlam bir temele oturtabilmesi için diğer Amerika ülkelerinde de halk hükümetleri kurulmuş olmalıdır. Son tahlilde, sosyalist bir Nikaragua, sosyalist Orta Amerika'nın kuruluşuna bağlıdır.

Sonuçta sosyalizme giden Nikaragua yolu açıkça tuzaklarla dolu. Ancak bu dönemde insan, kitlelerin inatçılığına ve Sandinista önderliğinin Nikaragua'nın objektif koşullarının doğru çözümlenmesine da yanan izledikleri yola hayranlık duyabilir. Ekonomi bir yıkıntı halinde; halk ancak sosyalist dünyadan gelecek sınırlı desteğe güvenmekte, ve ülke nikaragua'yı bu yüzyılda iki kez işgal eden dünyanın en büyük emperyalist gücü ilemücadeleetmek durumunda.

Bütün bu engellere karşın, altı aylık bir süre içinde nikaragua devrimci bir yöne cesurca atıldı. Herhalde, Nikaragua'nın üçüncü dünya ve uluslararası sosyalist hareket için esin kaynağı olmaya devam edeceğini beklemek bir abartmaca olmasa gerek.

Nikaragua devrimi bütün Orta Amerika'yı sarstı. Fotoğrafta SALVADOR'da meydanlardan birine Sandino'nun heykelini diken FAPU militanları görülüyor.

YARIN: KAPİTALİSTLERİN FSLN'YE KARŞI YÜRÜTTÜĞÜ KAMPANYA BAŞARISIZLIKLA SONUÇLANDI

EKONOMİ

Ziraat Mühendisleri Odası Genel Başkanı Sami Doğan:

Tarımsal üretim, düşük verim potansiyeline sahip bölgelere sıkıştırılıyor

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'ne bağlı Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO) Genel Başkanı Sami Doğan, Türkiye'de tarımsal üretimin düşük verim potansiyeline sahip bölgelere sıkıştırıldığını söyledi.

İstanbul'da yapılan Marmara-Trakya bölge toplantısının açılış konuşmasını yapan Sami Doğan, 8 aydır yönetimde bulunan Demirel azınlık hükümetinin ülkeyi yangın yerine çevirdiğini, hükümetin onaylanmasından sonra terörün boyutlarının genişlediğini belirterek, **"özellikle Tarım ve Köy İşleri Bakanlıklarındaki sürgün, kıyım, faşist baskı ve saldırılar doruk noktasına ulaştı"** dedi.

Toplumsal gelişmenin sadece ekonomik gelişme olmadığına işaret eden ZMO Genel Başkanı sözlerini şöyle sürdürdü: **"Gelişme kavramı ekonomik büyümeyi de içeren ancak ondan daha geniş bir kavram olmak zorundadır. Yani salt üretim birimlerinde üretim artışı değil, bu birimlerde çalışanların refah düzeylerinin artması, çalışanların yönetime katılması amaç olmalıdır"**

Doğan, kapitalist üretim biçiminin doğası gereği, düzensiz ve halkın çıkarlarına ters düşen sanayileşmenin tipik özelliklerinin Marmara-Trakya bölgesinde yaşandığını söyledi. Doğan, konuşmasına şöyle devam etti:

"Kocaeli Yarımadası, Trakya ve Marmara'nın kıyı kesimleri, Akdeniz ve Ege'nin verimli, birim alanda en yüksek verimi verebilen ovalarının giderek sanayi ve diğer sektörler tarafından işgal edildiğine tanık olmaktayız. Tarımsal üretim Orta, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerine itilmekte ve böylece düşük verim potansiyeline sahip çevrelere sıkıştırılmaktadır. Bu çarpık sanayileşme olgusu, sadece verimli tarım alanlarının elden çıkması sonucu değil, aynı zamanda yoğun bir çevre kirlenmesini de beraberinde getirmektedir.

Ziraat mühendisleri olarak güncel ve önemli görevlerimizden birisi de, halkımızın ve ülkemizin çıkarlarına ters düşen bu tür gelişme ve uygulamalara karşı çıkarak, emekçi kitlelerin bu konuda bilgili hale gelmelerine ve demokratik savaşım vermelerini sağlayacak biçimde kamuoyu oluşturma çabalarını sürdürmektir"

Maden Arama İşverenleri Sendikası kuruldu

ANKARA (ÖZEL)

Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal tarafından kamu ve özel kesim işverenlerine gönderilen bir yazı ile tüm işkollarında işveren sendikası kurulması istenmesinden sonra bu uygulamaya ilk kez MTA işyerinde geçilerek bir işveren sendikası kuruldu. MTA Genel Müdürlüğünün girişimiyle kurulan Maden Arama İşverenleri Sendikası Geçici Yönetim Kurulu Başkanlığına MTA Genel Müdürü Sıtkı Sancar getirildi.

Özel sektör işverenlerinin de üye olabileceği işveren sendikalarının genel kurulu üç ay sonra yapılacak ve sürekli bir yönetim kurulu oluşturulacak.

Hatırlanacağı gibi, Turgut Özal'ın işveren kuruluşlarına bir talimat olarak gönderdiği sözkonusu yazıda yer alan ve uyulması şart koşulan ilkeler, Devlet Bakanı Ahmet Karahan'ın başkanlığını yürüttüğü Başbakanlık Toplu Sözleşmeler Koordinasyon Kurulu'nca tespit edilmişti.

İnşaatçı ve müteahhitler faizin serbest bırakılması kararından şikayetçi

İSTANBUL(THA)

İnşaatçılar ve Müteahhitler Federasyonu Genel Başkanı Necati Güçlü; banka faiz oranlarının serbest bırakılmasının inşaat sektörünü olumsuz yönde etkilediğini belirterek, **"gecekondu üretimi artacaktır"** dedi.

Güçlü, verdiği demeçte banka faiz oranlarının serbest bırakılmasının son ekonomik kararların uygulanabilmesi için gerekli olduğunu, ancak bu uygulamanın inşaat sektörünü olumsuz yönde etkilediğini söyledi.

Güçlü bu konuda özetle şu görüşleri savundu: **"Hükümet bir yandan konut üretimini artırma politikası izlediğini söylerken, bir yandan böyle bir kararname çıkarıyor, kararname konut üretimini menfi etkileyecektir, areda çelişki vardır. İnşaat sektöründe gelecekte artış beklemiyorum"**

GÖSTERGE

Bilimi yanıltamazsınız

Arslan Başer KAFAOĞLU

"Bankalar kararnamesi ayağı yere basmamış kişinin eseridir. Kararname gelir vergisi ödeyen kesimi enayi yerine koymaktadır" kim demiş bunları? Yasaklanan bir sol siyaset dergisimi? Hayır. M.Ali Aybar ya da Behice Boran mı? DİSK Genel Başkanı ya da Prof. Sadun Aren mi? Hayır. Pekiy kim diyor?

Diyenler Türkiye'nin en büyük Sanayi Odasının Yönetim kurulu üyeleri.

Kimler bu üyeler? adlarını yazalım: ÇBS nin başı Şaban Çavuşoğlu (Yönetim Kurulu Başkanı) yıllarca İstanbul Sanayi Odası Başkanlığı makamında oturan Nurullah Sezgin, büyük bir konut holdinginin başı Murteza Çelikel, Cam Sanayii denince ilk akla gelen isim Şahap Ocatopçu, Otomobil Sanayii denince ilk akla gelen isim Ahmet Binbir, Dr. İsmet Sezgin, Nezihi Tümay ve Fuat Dinçer. İşte böyle... Demirel Hükümeti'nin vergi kaçakçılığını kurumlaştırdığını belirten, milyarları bulan sermayeyi yöneten bu kişiler... Yazıyı okumaya devam edelim:

"Büyük holdinglerin çıkarlarını gözeterek hazırlanan bu kararname, önce bankalar sisteminin çökmesine, daha sonra da parlementer demokratik rejimin ortadan kaldırılmasına yol açacaktır." Şimdi soralım: Kimmiş demokratik rejime kasdedenler? Sayın Demirel'in iddia ettiği gibi, 1974 affı ile hapishaneden çıkarılanlar mı? CHP'nin körüklediği "komünist fitne ocakları" mı? Yoksa ülke halkına giyemiyeceği bir kisveyi, taşıyamıyacağı bir etiketi, yaftayı, onursuzluğu kabul ettirmeye çalışanlar mı?

25 Ocak kararlarının maksadı, Demirel ve Özal'ın iddia ettikleri gibi ekonomiyi düzeltmek değildir. Biz bunu belki 50 kez yazdık. 25 Ocak kararlarının maksadı, güven ve düzelme getirmek değil, ekonomik güçlüklerin cenderesinde demokratik güçleri ezmek ve bir Güney Amerika diktasını kurmaktır. Sayın Demirel'in sakız gibi çiğnediği "Gelişmiş ülkeler dışında tek demokratik ülkenin Türkiye" olduğu sözü, aslında bu yönden, yani "ah şu demokratik baskı ve denetimden kurtulsam!" özleminden hareketle yorumlanmalıdır.

Demirel kemalist gelenekli silahlı kuvvetleri bu yolda inandırma çabalarında "Dış tehlikeyi" göstermekte ve "Türklerin son yurdu" şeklindeki Türkeşçil manevrayı kullanmaktadır. Aslında ülkemiz Demirel'ci politikayla ayakta kalamaz, önce bir, sonra diğer bölüm etki alanları arasında bir sarkaç gibi sallanır durur. Türkiye'nin yolu, onu yönetenlerin yolu "sadece halkın civanmertliğine güvenerek ve onun bitmez tükenmez ilhamından kaynaklanarak" gidilen, tutulan yoldur. Bunu, Atatürk'ün Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın başında söylediği sözü ansıtarak anlatmaya çalışmak, Atatürk'ün en önemli ilkelerini onu unutanlara karşı gün ışığına sermek, gerçekten hazin bir oluşumdur. Atatürk'ün birlik ilkesi ve çabaları şoven olmayan bir Milliyetçilikten ve Atatürk döneminde uygulanan Laiklik'ten geçer. Laiklik yerine ham sofu bir zihniyetle "Allah adını anmak yasak mı?.." demagojisiyle gelen ve gelişen Menderes—Demirel çizgisi, yağmalı kapitalist alt yapıyla birlikte, bugünkü gerginlikte patlamalara neden oluyor.

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

ÖZÜR

Yazarımız İlhami Soysal'ın yazısı elimize geçmediğinden yayınlayamıyoruz. Okurlarımızdan özür dileriz.

Köy Muhtarı Abdurrahman Keskin ve köy halkı, kuyulardan birinin başında. "Ya bize yerleşmeye köy bulsunlar, ya da su getirmemize yardımcı olsunlar. Ölümle kucak kucağa yaşamaktan bıktık, usandık" diyor Muhtar.

BARAJ, FABRİKA DEĞİL... İÇME SUYU İSTİYORLAR

Maden Köyü halkı ölümle burun buruna

Maden Köyü halkının çilesi bitmedi. Kovalarla çekilen arsenikli sular zehirli olduğu biline biline güğümlere dolduruluyor.

BULANCAK—GİRESUN (DEMOKRAT)

Maden Köyü, Bulancak İlçesine 10 kilometre uzaklıkta. Köy halkı yıllardır ölümle kucak kucağa yaşıyor. 350 konutun bulunduğu ve 1000'i aşkın insanın yaşamını sürdürdüğü bu köyde halk, sanki "ölüm"e konukmuşcasına alışkın. Onları ölüme böylesine yakınlaştıran, içtikleri ve kullandıkları arsenikli su. Çok miktarda alındığında birden, az miktarda alındığında ise, ağır ağır öldüren arsenik. Ve Maden Köyü halkı çoluk çocuğuyla bu sudan içmek zorunda bırakıldı.

1963 YILINDA İNCELEMELER YAPILIYOR

İstanbul Tıp Fakültesi ve Gülhane Askeri Hastanesi'nde 1963 yılında yöreye gelen uzmanlar, uzun süren araştırmalar yaptılar. Sonunda sık sık gündeme gelen nedensiz ölüm olaylarına kuyu sularında çok miktarda bulunan arsenik'in yol açtığını saptadılar. Kuyular, ta o günden mühürlenerek kapatıldı. Ancak o günden beri de köylülerin bütün başvurularına rağmen, ilgililer halkın sorununa eğilmedi, çözüm getirilmedi. Köylüler 'arsenik'li kuyuları yeniden açarak zehirli olduğunu bile bile kullanmayı sürdürdüler. Başka çareleri yoktu çünkü.

Maden köyü halkının sorunu, 1976 yılında köye gelen bir TRT ekibi kanalıyla tüm yetkililere duyurulduğu halde, halen bir çözüme kavuşturulmadı. Bir başka gerçekte, Maden Köyü'nün dünyada arsenikli suyu içmek zorunda kalan ikinci bir köy olması.

Yurttaşların anlatımlarına göre, sudan yaşamlarını yitirenlerin kimlikleri şöyle:

Ali Demir, Emine Demir, Durmuş Demir, Hatun Demir, Münevver Demir, Hüseyin Bozat, Gülizar Bozat, İsmail Bozat, İsmet Bozat, Fadime Bozat, Şükrü Demir, Emine Demir ve Taliye Demir.

"OY VERİRSENİZ SUYUNUZU GETİRİRİM"

Köy muhtarı Abdurrahman Keskin ve İhtiyar Heyeti, su sorununun çözümlenmesi için 9 Temmuz 1980 günü Giresun YSE Müdürlüğü'ne gittiler. Köylülerin iddialarına göre, YSE Müdürü'nün söyledikleri ilginçti:

"Eğer ön seçimlerde Emin Seyisoğlu'na oy verirseniz, suyunuz getirilir. Araç ta vermiyorum, usta da. Git istediğin yere şikayet et."

"BIKTIK ARTIK"

Cenazelerini kaldırmaya dahi su bulamadıklarını söyleyen Maden Köyü Muhtarı şunları söyledi:

"Bıktık artık. Bulancak Belediyesi'nden itfaiye ile getirilen su, halka yetmiyor. Ya bize yerleşmeye köy bulsunlar, ya da Gökçe Ali Köyü'nden su getirmemize yardımcı olsunlar. Ölümle kucak kucağa yaşamaktan bıktık, usandık."

Tüm-Der Adana Şubesi, "yan ödeme artışlarını Başbakan'a gönder" kampanyası başlattı

Yan ödeme artışlarını protesto eylemleri sürdürülüyor...

ADANA (DEMOKRAT)

Tüm—Der Adana Şubesi yöneticilerinin "yan ödeme artışlarını Başbakan'a gönder" adıyla bir kampanya başlattıkları bildirildi.

Hayat pahalılığın dayanılmaz boyutlara vardığını, 4 kişilik bir ailenin geçinebilmek için 30 bin liraya ihtiyacı olduğunu, oysa memurların 6-8 bin lirayla geçinmek zorunda bırakıldıklarını, yan ödemelere yapıldığı söylenen yüzde altmışlık bir artışla ancak 200 liralık bir çorap alınabildiğini ve bunun memurlarla alay etmek olduğunu belirten Tüm—Der Adana Şube Başkanı Ali Turan açıkmalasını şöyle sürdürdü:

'Pahalılık, açlık yetmiyormuş gibi memurlara sürgünler, kıyımlar hatta işten çıkarılmalar reva görülmekte, faşistlerin "kurtarılmış" bölgelerine sürgünler devam etmektedir. Türkiye Zirai Donatım Kurumu'ndan bugüne kadar 40 dolayında memurun Erzurum, Yozgat, Konya gibi faşistlerin kendilerinden başka kimseye yaşam hakkı tanımayan ya da tanımak istemiyen illere sürgünleri yapılarak kendi yandaşlarına yeni açık kadrolar yaratılmaktadır."

Antı—demokratik uygulamaların ve memurların ekonomik sorunlarının ancak grevli toplu sözleşmeli sendika hakkının alınabilmesiyle çözümlenebileceğini belirten Ali Turan, açıklamasının son bölümünde şöyle dedi:

'Memurlarla alay edenlere, bu alayları iade etmek için, memurları, "Yan ödeme artışlarını Başbakan'a gönder" kampanyasına katılmaya çağırıyoruz."

Bağımsız Devrimci Metal-İş Sendikası

"AEG-ETİ işyerinde özel referandum veya durum saptaması yapılmalıdır"

HABER MERKEZİ

Bağımsız Devrimci Metal-İş Sendikası adına basına yapılan açıklamada AEG-ETİ işyerinde, Yargıtay ve Gebze İş Mahkemesi kararlarına rağmen yetkinin Otomobil-İş Sendikasına verilmesi eleştirilerek, sorunun çözümü için, işyerinde özel referandum veya durum saptamasına gidilmesi gerektiği belirtildi.

Konuyla ilgili olarak yapılan açıklamada şöyle denilmekte: "Çeşitli gelişmeler sonucunda Kocaeli B. Çalışma Md.lüğü Sendikamızın işyerinde hiç üyesi olmadığını belirterek yetkiyi Otomobil-İş'e verdi. Oysa işyerinde çalışan 600 işçiden 572'si üyemizdir. 25.3.1980 tarihinde Gebze İş Mahkemesi iş yerinde 520 üyemiz olduğuna karar vermiştir. Ayrı kararda Otomobil-İş Sendikası'nın çoğunluğa sahip olmadığı belirtilmiştir. Bu karar Yargıtayca da onaylanmıştır. Bu karardan sonra hiç bir üyemiz bizden istifa etmemiş, aksine üye sayımız 572'ye yükselmiştir. Tüm bunların bilinmesine rağmen, Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün 22 üyeli bir sendikaya yetki vermesi, işin içinde başka hesapların olduğu kuşkusunu yaratmaktadır.

Her ne kadar, Bölge Çalışma Müdürlüğü Otomobil-İş'e yetki verdiyse de, o yetki kağıt üzerinde kalacaktır. AEG-ETİ işçileri o kararı tanımamaktadır ve sendikalarının Devrimci Metal-İş olduğunu belirtmektedir. Sendikamız, işçilerden aldığı güçle yetkiyi de alacaktır. Sendikamız sorunun bir an önce çözümlenmesi için işyerinde özel referandum veya durum saptaması yapılmasından yanadır. Çoğunluğa sahip olduğunu iddia eden Otomobil-İş, bu çağrımıza olumlu cevap vermek zorundadır. Bu çağrımızı kabul etmemesi ise işyerinde hiç bir gücünün olmadığının açık göstergesi olarak kabul edilmelidir."

Kuştur Tatil Köyü işçileri:

"Oleyis üyelerine sahip çıkmıyor"

● "VERİLEN YEMEKLER, MÜŞTERİDEN KALAN BAYAT YEMEKLERDİR. 'KÖPEĞE VERSEN YEMEZ' MEVSİMLİK İŞÇİ OLDUĞUMUZDAN İŞVEREN, İSTEDİĞİNİ ATIYOR.

KUŞADASI (DEMOKRAT)

Kuşaşadası Kuştur Tatil Köyü'nde çalışan yaklaşık 150 işçi, kendilerine verilen ücretin ancak aç kalmamalarını sağladığını ve sendikaları OLEYİS'in de üyelerine sahip çıkmadığını öne sürdüler.

Hiç bir sosyal haklarının olmadığını ve iş güvenliklerinin sağlanmadığını söyleyen işçiler, işe yeni giren birisinin 3300 lira, 5-6 yıllık işçilerin ise, ancak 5200 lira alabildiğini kaydettiler. Geçen yıl yemekleri protesto etmek amacıyla yaptıkları direnişten sonra, 16 arkadaşlarının işten atıldığını ve hiç birinin işe geri alınmadığını anlatan işçiler, şunları söylediler:

"Verilen yemekler müşteriden kalan bayatlamış yemeklerdir. Köpeğe versen yemez. Mevsimlik işçi olduğumuzdan işveren, istediğini atıyor, daha sonra da geri almıyor. Zaman zaman dolaplarımız aranıyor. Sendikamız OLEYİS de bize arka çıkmıyor. Hiç bir hakkımızı gözetmiyor. Geldiklerinde işçilerle değil, işverenle görüşüyorlar, bizleri dinlemiyorlar bile. Sanki işverenin sendikası."

Hiç bir işçinin emekli oluncaya kadar bu işyerinde çalıştırılmadığını, 7-8 yıllık olan işçilerin işten atıldığını belirten işçiler, açıklamalarına şunları eklediler:

"OLEYİS, Kuştur işçilerine 10 bin lira pahalılık zammı aldığını ilan etmişti. Oysa bizler böyle bir para almadık. Bu ne demek? Temsilci seçimine çağırıyoruz, sendika ona bile gelmiyor. Yönetimde bizlerin de yer alması gerektiğine inanıyoruz."

İşyerinde günde 14 saat çalıştıklarını, hiç bir sosyal güvencelerinin olmadığını ve sendikalaşmalarının engellendiğini söyleyen işçiler, haklarını alıncaya kadar mücadelelerini sürdürmekte kararlı olduklarını belirttiler.

Selendi'de, Havaoğlu ve Çevre Köyleri Kalkındırma Kooperatifi kuruldu

SELENDİ—MANİSA (DEMOKRAT)

Manisa'nın Selendi İlçesine bağlı Havaoğlu ve çevre köylerini kalkındırmak amacıyla ORKÖY'e bağlı bir kooperatif kuruldu. İlgililer, Havaoğlu ve Çevre Köylerini Kalkındırma Kooperatifi'nin amacının, orman köylülerinin yaşam koşullarının daha iyiye dönüştürülmesi olduğunu söylediler.

Köylüler, öğretmenleri ve köy Muhtarı Beytullah Yıldız'ın önderliği ve ortak çabaları sonucu kurulan kooperatifin, kendilerine ucuz gübre tarım ilaçı ve temel tüketim malları sağlayacağını, ayrıca ürettikleri ürünlerin de en iyi şekilde değerlendirileceğine inandıklarını ifade ettiler.

TMMOB Metalurji Muhendisleri Odası:

"Divriği'den sürülenler görevlerine iade edilmeli"

ANKARA (DEMOKRAT)

Bir basın açıklaması yapan TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası, Divriği'den sürülenlerin görevlerine iade edilmelerini istedi.

Yapılan açıklamada, hükümetin baskı politikalarının bir uzantısı olarak teknik eleman ve idari personel üzerinde de kıyım uygulamalarının devam ettiği bildirilerek, "son olarak, Divriği'de yasal olarak düzenlenen 1 Mayıs mitingine katıldıkları için 12 teknik eleman ve 7 idari personel kovuşturmaya uğramış ve çeşitli yerlere tayinleri çıkmıştır. denildi.

Sendikalaşma çalışması yaptıkları için 8 arkadaşlarının işten atılması üzerine

Kuşadası imbat oteli işçileri direnişe geçti

● İŞÇİLER "GÜNDE 14 SAAT ARALIKSIZ ÇALIŞIYORUZ, HİÇBİR SOSYAL GÜVENCEMİZ YOK. ELİMİZE GEÇEN İSE AYDA 3200 LİRA PARA'. İŞVEREN İSTEDİĞİ ZAMAN İSTEDİĞİNİ İŞTEN ATIYOR. BU NEDENLE DİRENİŞE GEÇTİK, HAKLARIMIZI ALMAKTA KARARLIYIZ" DEDİLER.

İZMİR (DEMOKRAT)

İzmir Kuşadası İmbat Oteli'nde çalışan 75 işçinin, arkadaşlarından 8'inin işten atılmasını ve sendikalaşma çalışmalarının engellenmesini protesto etmek üzere direnişe geçtikleri bildirildi.

İşçilerin direnişlerini yürütmek amacıyla işyerinde oluşturulan Komite üyesi Osman Yükseloğlu, işverenin kendilerine baskı yaptığını ve istediği işçiyi istediği zaman işten atabildiğini söyleyerek, eylemleriyle ilgili şunları anlattı:

"Ayda 3200 liraya günde 14 saat çalışıyoruz. Hiç bir sosyal güvencemiz yok. Aynı zamanda büyük toprak sahibi olan işveren Ali Rıza Özbaş ve oğlu Müdür Orhan Özbaş her yıl istediklerini işe alıyor, iş az olduğunda da bir bölüm işçiyi işten atıyor. Bu yıl işyerinde 130 kişinin çalışması gerekirken, bu 84 kişiye indirildi. Oysa bizim 1 ayda kazandığımız paranın çok daha fazlasını patron günde bir müşteriden alıyor."

İşyerinde Turizm—İş Sendikası'nın yetki almasını engellemek isteyen işverenin, işçileri işten atma yoluna gittiğini, 8 arkadaşlarının hiç bir gerekçe gösterilmeden işten atıldığını belirten işçiler, "Patron örgütlenerek haklarımızı aramamızı engellemek için elinden gelen herşeyi yapıyor. O, parasının gücüne güveniyor. Ama, biz de örgütlü gücümüzle haklarımızı almaya kararlıyız" dediler.

Konuyla ilgili bilgi veren Turizm—İş Sendikası İzmir Şube Başkanı Şükrü Gümüş ise şunları söyledi:

'İşyerinde 9 Temmuz'dan beri yetki mucadelesi veriyoruz. Şu anda prosedür aşamasındayız. Çağrının ikinci günü, işyerinden bir işçi ve üçüncü günü ise, 7 işçinin atılması üzerine işçiler direnişe geçti. Direniş sürerken işverenle yaptığımız görüşmelerden olumlu hiç bir sonuç alamadık. İşçi arkadaşlarımızın işgüvenlikleri sağlanana kadar direnişin sürdürüleceği kesin görülüyor. Sendika olarak bizler direniş süresince işçilerin yanında olacağız."

KISA KISA

ANKARA

● Sanat Sevenler Derneği'nin 29. Genel Kurulu sonuçlandı. Yapılan seçimlerde başkanlığa yeniden Dr. Anıl Çeçen seçilirken, Asbaşkanlığa Necmiye Önder, Sanat Kolu Başkanlığına Cihat İleri, Genel Saymanlığa Orhan Girgiç, Organizasyon Kolu Başkanlığı'na Nuran Altıata ve Dış İlişkiler Kolu Başkanlığı'na da Ayla Kurşunlu seçildiler.

● Dev—Or—Sen ile Orman Bakanlığı arasında toplu sözleşme görüşmeleri başladı. Sendika başkanı Cafer Yüksel yaptığı açıklamada, "sendikamız, yetkili olduğu Bulancak, Sinop Ayancık İşletme müdürlükleri için toplu sözleşme görüşmelerine başlamıştır. Sendikamız AP Hükümeti'nin işçi haklarına yönelik tüm saldırılarına karşın, orman işçilerinin haklarını sonuna kadar koruyacak, günün koşullarına uygun bir toplu sözleşme yapmak için çaba harcayacaktır" dedi.

MALATYA

● Türk—İş'e bağlı Petrol—İş Sendikası Malatya Şubesi'nin olağan Genel Kurulu sona erdi. Seçimlere 3 ayrı liste katıldı. Yapılan seçim sonucunda 244 delegenin 105'inin oyunu alan Yusuf Ziya Gürsoy başkanlığa getirildi. Seçimlere katılan diğer başkan adaylarından İbiş Kayıt 80, Necati Arca ise 58 oy aldı.

● Bünyesinde 5 bin Devlet Demiryolları işçisini barındıran DYF—İş Malatya Şubesi'nin 12. Genel Kurulu yapıldı. Genel kurul divan başkanlığına tek liste önerildi. DYF—İş örgütlenme Sekreteri Kemal Tokatlı'nın divan başkanlığına seçilmesinden sonra söz alan genel başkan Şerafettin Akova bir konuşma yaptı. Daha sonra yapılan seçimler sonunda 318 delegenin 174'ünün oyunu alan Dursun Beğen'in listesi yönetime Genel Kurula kadar yönetimde bulunan Kök'ün listesi ise 134 oy alarak seçimleri kaybetti.

YEDİĞİMİZ İÇTİĞİMİZ HER ŞEYDE EMEĞİ OLAN İNSANLAR, HAMALLAR

Yurt Haberler Servisi

Grev, sendika hakkı ve iş güvencesi olmayan hamallar:

"Sonunda dilendirecek bu devlet bizi!.."

● "HAVA SOĞUK, YERLER ÇATIR ÇATIR BUZDU. AYAĞIM KAYDI DÜŞTÜM. KAFAM BUZLARA ÇARPTI, YARILDI. BOYNUMA DOĞRU ILIK ILIK KAN AKIŞINI DUYUYORDUM. PATRON DELİ GİBİ BAĞIRIYORDU, 'ULAN DİKKAT ETSENE. 3 BİN LİRALIK YAĞI DÖKTÜN' BEN CAN DERDİNDEYİM, PATRON YAĞ DERDİNDE"

Gaziantep, yarım milyonun yaşadığı bir kent. Hergün bu kente tonlarca tuz, meyva, un, pirinç, şeker ve yağ tüketilir. Yine bu insanların tonlarca odun, kömür, demir, çimento, kumaş ve beze gereksinimleri vardır. Balya balya, çuval çuval, sandık sandık, koli koli mal, hergün kamyonlara yüklenir ya da indirilir. Adına hamal dediğimiz emekçiler yaz-kış, soğuk-sıcak, kar-buz-çamur demeden omuzlarında taşır bunca malı.

Tüm yiyecek ve giyeceklerimizde alınteri olan bu insanların sırtlarından semerleri, ellerinden siçimleri hiç eksik olmaz. Ekmeklerini semerlerinde taşırlar. Ne izinleri, ne hakları ne de işgüvenceleri vardır. İşçi pazarlarında halde ve cami önlerinde müşteri beklerler. Ne çocuk parası ne yakacak yardımı ne grev ne sendika ve ne de kıdem tazminatı... Karakolda, askerde bilirler devleti.

Acılarıyla mücadeleleriyle kendilerini kendileri anlattılar:

"HAMALLIK YAPMAK AKLIMIZDAN GEÇMEMİŞTİR AMA GÜNLERCE ARAR DA İŞ BULAMAZSAK..."

"Çoğumuz Malatya'dan, Pazarcık'tan, Diyarbakır'dan, Muş'tan Adıyaman'dan, Urfa'dan geldik. Hamallık yapmak için gelmedik, ama günlerce arar da iş bulamazsan, mecbursun. Geride yolunu bekleyenler var. Önceleri bir kez yük taşırsak ne çıkar deriz, bir, üç, beş derken hamal olur çıkarız. Yük taşırken düşsen, ayağın kırılsa, eğer patron insaflıysa o ana kadar ücretin neyse verir. başka da bir şey yapmaz. İster öl, ister sakat kal, patronun umurunda mı? Birlik olmalı derim ben" diyor Gaziantepli hamal Kara Ahmet.

"BEN CAN DERDİNDE, PATRON YAĞ DERDİNDE"

"Geçen kış kamyondan yağ indiriyorduk" diye giriyor söze hamal Hasan ve sonra sürdürüyor konuşmasını:

"Hava soğuk yerler çatır çatır buzdu. Ayağım kaydı, dütüm. Kolum bedenimin altında kaldı. Kafam buzlara çarptı, yarıldı. Boynuma doğru ılık ılık kanın akışını duyuyordum. Arkadaşlar başıma toplandı. Elimdeki yağ tenekesi de patladı tabi. Patron deli gibi bağırıyordu 'Ulan dikkat etsene. 3 bin liralık yağı döktün' Arkadaşlar, kafmadan akan kanı dindirmeye çalışıyorlardı. Ben düşmüşüm can derdindeyim, patronsa yağ derdinde"

"SONUNDA DİLENDİRECEK BU DEVLET BİZİ"

55 yaşında Veli Dayı. Tam 35 yıldır hamallık yapıyor. Gençliğinde güçlü kuvvetliydi. Herkes onu götürürdü işe, İşsiz kaldığı pek olmazdı. Sokak Sokak, pazar pazar dolaşırdı akşama değin. Şöyle dedi Veli Dayı:

"Az çile çekmedim evlat. 35 yıl bu dile kolay. Bir gün aç bir gün tok. Yarının ne olacağını bilmemek... Sonunda dilendirecek bu devlet. Zaten sokaklar hep dilenci dolu. Yaşlandık diye bize kimse iş vermiyor. Gün olur 2-300 Lira alırım, gün olur tek kuruş bile kazanamadan evin yolunu tutarım. Ev, kira, çoluk çocuk bizde çok. Tam 9 baş nüfus. ne edersin, nasıl yaşarsın şaşırdım kaldım evlat.

BU ZAMLAR VAR YA BU ZAMLAR MİLLETE KAN KUSTURUYOR"

"Bu zamlar var ya gardaş, bu zamlar millete kan kusturuyor alimallah" diyor hamal Salih Genç ve sürdürüyor konuşmasını:

"Zenginin herşeyi yerinde tabi. Akşamları gitti mi her şeyi var. Eti de, sütü de. Fakir kuru ekmeğe muhtaç. Geçenlerde doktora gittim, muayene oldum. Vücudum vitaminsiz kalmış, rahatsızlığım ondanmış. Tereyağ, et, süt, gaymak yemeliymişim. Doktor böyle dedi. Dedim 'nasıl yiyem', her gün zam, zam, zam. Biz ekmek bulamıyok, doktor et, süt, gaymak ye diyor"

Tüm yiyecek ve giyeceklerimizde alınteri olan bu insanların sırtlarından semerleri, ellerinden sicimleri hiç eksik olmaz. Ne izinleri, ne hakları ne de işgüvenceleri vardır.

YARIN: "PAZARDAN EŞEK SEÇER GİBİ HAMAL SEÇİYORLAR"

Adana Cezaevinde üç devrimci tutuklunun öldürülmesi ile ilgili kamu davası açıldı

HABER MERKEZİ

Adana Kapalı Cezaevinde üç devrimci tutuklunun öldürülmesi olayıyla ilgili olarak Adana Ağır Ceza Mahkemesinde kamu davası açıldı. Kilis MHP İlçe Başkan Yardımcısı kimlikleri belirlenemeyen kişilerce ağır yaralanırken, Antalya'da Manavgat Ülkücü İşçiler Derneği Başkanı tutuklandı. Manisa'da faşistler devrimcilerin kaldığı bir evi basarak bir kişiyi öldürdüler, iki kişiyi de yaraladılar. Faşistler İstanbul'da devrimci bir öğretmeni öldürürken, bir işçiyi de yaraladılar

Demokrat Haber Merkezine ulaşan bilgilere göre olayların gelişimi şöyle oldu.

ADANA KAPALI CEZAEVİ KATLİAMINA ADI KARIŞANLAR HAKKINDA KAMU DAVASI AÇILDI

Adana Kapalı Cezaevinde 26.6.1980 tarihinde üç devrimcinin öldürülmesi olayı ile ilgili olarak Teğmen Ayhan Ülkmen başta olmak üzere cezaevinde görev yapan bazı gardiyanlar ile Adana Sakıyönetim Komutanlığında görevli bazı yetkililer hakkında kamu davası açıldı.

Edinilen bilgilere göre Adana Ağır Ceza Mahkemesi 980/6194 ve 980/2968-132 esas nolu hazırlık dosyası ile 9.7.1980 günü söz konusu görevliler hakkında açılan kamu davasını işleme koydu.

● Adana'nın Denizli Mahallesi'nde kimlikleri saptanamayan iki kişinin açtığı ateş sonucu Dilber Aslancan adlı yaşlı bir kadın ağır yararlandı. Yetkililer olaydan sonra kaçan saldırganların kimliklerinin tespitine çalışıldığını söylediler.

ANTALYA'DA BİR KİŞİ YARALANDI

Antalya'nın Yüksel Caddesinde bir gıda pazarı ile bir elektrikçi dükkanına patlayıcı madde atanlardan olduğu öne sürülen Bekir Köseoğlu adlı bir kişi semt bekçisinin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Köseoğlu Antalya Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı. Soruşturmanın sürdürüldüğü belirtildi.

MANİSA'DA FAŞİSTLERİN YAPTIĞI BASKINDA BİR KİŞİ ÖLDÜ İKİ KİŞİ YARALANDI

Selendi İlçesinin Salmanhacılar Köyünde 5 faşist sol görüşlü Mustafa Arı'nın evine baskın yaparak, Mustafa Arı'yı öldürdü, kendilerine engel olmak isteyen Hüseyin Av ile karısı Güllü Av'ı da ağır yaraladı. Baskını yapan saldırgan faşistlerin İsmet Durmuş, Hasan Bayram, Tahir Çetinkaya, Hikmet Aybaş ve Mehmet Çetinkaya olduğu bildirildi. Saldırganlardan Mehmet Çetinkaya ile kardeşi Tahir Çetinkaya ve Hikmet Aybaş gizlendikleri köy evinde güvenlik kuvvetleri tarafından yakalandı. Olaydan sonra kaçmayı başaran İsmet Durmuş ve Hasan Bayram'ın da aranmalarına başlandı. Manisa Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralıların durumlarının endişe verici olduğu öğrenildi.

ZONGULDAK SAFRANBOLU'DA BİR ESNAF KENDİSİNDEN HARAÇ İSTİYEN FAŞİSTLERİ YARALADI

Safranbolu ilçesinin Kılanköy semtinde terzilik yapmakta olan İbrahim Özenir'den haraç isteyen faşistler, isteklerinin yerine getirilmemesi üzerine işyerini bastılar ve dükkanda bulunan İbrahim Özenir'in kardeşi Kemal Özenir'i şişle karnından yaraladılar. Olay sırasında yaralanan Kemal Özenir'in de iki saldırganı tabanca ile yaraladığı bildirildi. Kemal Özenir Safranbolu Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı. Yaralı faşistler ise kendi kontrolleri altında bulunan bir kliniğe sığındılar. Mahalle halkı ve esnaf gece sokağa çıkamadıklarını, dükkanlarını erkenden kapamak zorunda kaldıklarını belirterek, "Bu saldırılar yalnızca ilericilere ve demokratlara değil tüm esnafa yöneliktir" dediler.

BURSA TIP FAKÜLTESİ HASTANESİNDEN DÖRT TUTUKLU KAÇTI

Bursa Tıp Fakültesi'nin mahkumlar koğuşunda yatmakta olan Recep Keçeli, Rıdvan Sezer, Ali Şimşek ve Sırrı İzmir adlı tutuklular pencerelerdeki demirleri keserek kaçtılar. Kaçanlardan Keçeli ve Sezer olaydan hemen sonra yakalandılar Cezaevi Savcısı Cihan Çeter'den alınan bilgiye göre, dört tutuklunun kaçtığını müebbet hapse hükümlü Ali Aksoy'un cezaevi idaresine durumu bildirmesi ile öğrendiklerini belirtti. Kaçma olayında ihmali görülenlerle ilgili soruşturmaya başlandığı bildirildi.

KİLİS MHP İLÇE BAŞKAN YARDIMCISI AĞIR YARALANDI

Gaziantep Kilis MHP İlçe Başkan Yardımcısı Ali Demirtürk, Deveciler Mahallesindeki evine gitmek üzere yolda yürürken kimlikleri saptanamayan kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Demirtürk Gaziantep Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

ANKARA SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI HURDA LASTİKLERİN AÇIKTA BIRAKILMAMASINI İSTEDİ

4. Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının 34 numaralı bildirisinde hurda lastiklerin hiç bir şekilde açıkta bırakılmaması istendi. Bildiride açıkta bırakılan hurda lastiklerin yangınlara neden olduğu, ayrıca bazı grupların lastikleri yakarak, trafiğe engel oldukları belirtildi. Ayrıca bu lastiklerin kapalı yerlerde muhafaza edilmesi istenerek, buna uymalanlar hakkında 1402 sayılı kanun gereğince işlem yapılacağı ve nakliye masraflarının sahiplerinden alınacağı bildirildi.

● Dikmen'de meydana gelen olayda sol görüşlü bir öğrenci yaralandı. Edinilen bilgilere göre bir ihbar üzerine Karapınar Mahallesine gelen güvenlik kuvvetleri ile arasında çıkan çatışma sonucu Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencisi Ayhan Doğan yaralandı. Ayhan Doğan'ın daha sonra gözaltına alındığı öğrenildi.

NİĞDE AKSARAY CHP İLÇE BİNASI TAŞLANDI

Niğde'nin Aksaray İlçesi CHP binası kimlikleri saptanamayan kişilerce taşlandı. Olayla ilgili olarak yakalanan olmadığı, binanın camlarının tamamen kırıldığı bildirildi.

● Koçaş Devlet Üretme çiftliğindeki Meslek Lisesi öğrencileri arasında çıkan çatışmada, sağ görüşlü Ömer Akar yaralandı. Olayla ilgili olarak 6 öğrencinin gözaltına alındığı ve soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

MANAVGAT ÜLKÜCÜ İŞÇİLER DERNEĞİ BAŞKANI TUTUKLANDI

Antalya'nın Manavgat İlçesinde Ülkücü İşçiler Derneği Başkanı İsmet Oktan tutuklandı. Edinilen bilgiye göre bir grup faşistin cumartesi günü sol görüşlü olarak bilinen Bayram Borucu'ya ait işyerini basarak içeridekilere silah çekmesi sonucu kavga çıktı. Kavgada Ülkücü İşçiler Derneği Başkanı İsmet Oktan yaralandı ve daha sonra tutuklandı. Öte yandan olayla ilgili olarak Bayram ve Süleyman Kuruçaş adlı sol görüşlü kişilerin de gözaltına alındıkları öğrenildi.

● Öte yandan Gazipaşa İlçesi'nde orman işletmesi depo memuru Hasan Yiğit silahlı bir grubun açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralı Gazipaşa Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

● Öte yandan Manavgat'ta biri Türk Ticaret Bankasına diğeri bir inşaata olmak üzere iki ayrı yere Çorum ve Fatsa olaylarını protesto eden ve "Devrimci Yol" imzalı pankartların asıldığı öğrenildi.

TRABZON'DA YARALANAN BİR KİŞİ ÖLDÜ

Trabzon'da 14 Temmuz günü, bulunduğu kahveye patlayıcı madde atılması sonucu ağır yaralanan Mustafa Kaplan tedavi edilmekte olduğu hastanede öldü.

İSTANBUL FATİH'TE BİR ERKEK CESEDİ BULUNDU

İstanbul Fatih'te, Öztan sokakta kimliği belirlenemeyen 20-25 yaşlarında bir erkek cesedi bulundu. Battaniyeye sarılı olarak bulunan cesedin el ve ayaklarının arkadan bağlanarak, kurşunlanmış olduğu öğrenildi. Olayla ilgili olarak soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

● Otosan işyerinde 10.7.1980 tarihinde gözaltına alınan baştemsilci Kazım Özgenç ve temsilci Nevzat Gençay'ın halen serbest bırakılmadığı öne sürüldü. Maden–İş yetkililerinin 1.Şube yetkilileri ve işverenle görüşmelerinin devam ettiği, 1. Şube yetkililerinin gerekçe konusunda açıklama yapmadıkları bildirildi.

● Küçükyalı Tünelüstü'nde faşistlerin silahlı saldırısına uğrayan bir öğretmen öldü, bir işçi de yaralandı. Tepe Mahallesinde faşistlerin açtığı ateş sonucu Eğitim Enstitüsü müdür yardımcılarından Süleyman Naci Özer olay yerinde ölürken, adının Mümin Serbest olduğu belirlenen işçinin de yaralandığı ve Göztepe SSK Hastanesinde tedavi altına alındığı bildirildi.

● Bakırköy'e bağlı Bağcılar Parseller semtinde Metin Uğurlu adlı devrimci, soyadı öğrenilemeyen Yüksel adlı faşist tarafından ağır yaralandı. Yaralı Çapa Tıp Fakültesinde tedavi altına alındı. Saldırgan faşistin önceki gün semtteki bir kahveye gelerek içerdekileri tehdit ettiği ileri sürüldü.

● Öte yandan Bakırköy Osmaniye'de 18 Temmuz günü güvenlik kuvvetlerinin Özlem Kahvesinde yaptıkları aramalar sırasında Abdurrahman Uzun adlı bir işçiyi gözaltına aldıkları ileri sürüldü. Daha sonra Abdurrahman Uzun'u aramak üzere ilgili yerlere başvuran dört işçinin de gözaltına alındığı ileri sürüldü.

İstinye'de 60-70 kişilik bir grup gösteri yaparak Çorum ve Fatsa olaylarını protesto etti.

● Bakırköy Şirinevler'de Hürriyet Caddesi üzerinde bulunan Tekstil fabrikasına kimlikleri belirlenemeyen kişilerce ateş açıldı. Açılan ateş sırasında, fabrikaya kızlarını almak için gelen 50 yaşındaki inşaat işçisi Niyazi Demir ağır yaralandı. Yaralı İstanbul Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılırken yolda öldü. Silahlı kişilerin bir otomobile binerek olay yerinden kaçtıkları ruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

● Öte yandan Yıldız DMMA gece bölümü öğrenci temsilcisi Yaşar Küçükaksu okula operasyon düzenleyen polislerce gözaltına alındı.

● Bağcılar Parseller'de 4 ayrı yere Çorum ve Fatsa olaylarını protesto eden, Devrimci Yol imzalı pankartlar asıldı. Pankartların daha sonra güvenlik kuvvetlerince indirildiği öğrenildi.

● Öte yandan Parseller'de sağ görüşlü olarak bilinen bir kişiye ait 'Gündüz Mobilya'ya patlayıcı madde konduğu ve maddi hasar meydana geldiği öğrenildi.

KARAMAN'DA BİR GAZETECİ'NİN EVİ SALDIRIYA UĞRADI

Karaman İlçesinde günlük olarak yayınlanan "Karaman'ın Sesi" Gazetesinin sahibi Medeni Yavuzaslan'ın evi 30 kişilik bir grubun taşlı saldırısına uğradı. Bu arada bir elde ateş edildiği, ancak ölen yada yaralanan olmadığı bildirildi. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

Tam gün tazminatlarının ücretlerle birlikte vergilendirilmesine karşı çıkan Bursa Tıp Fakültesi çalışanları, 1 saat süreyle işlerini bırakarak direnişe geçtiler. Acil servis dışında tüm birimlerde hizmetler durduruldu. Fotoğrafta direnişe katılan sağlık emekçileri, hastane bahçesinde görülüyorlar.

TAM GÜN TAZMİNATLARININ ÜCRETLERLE BİRLİKTE VERGİLENDİRİLMESİNE KARŞI ÇIKIYORLAR.

Bursa Tıp Fakültesi çalışanları 1 saatlik direniş yaptı

Asistan Rahmiye Tanrısever, "Bu uygulama Tam Gün Yasası'na indirilen bir darbedir. Bizlerin cebinden eksilen paranın ilaç tekellerine, MESS ve Tekstil patronlarına gittiğini biliyoruz. Tam Gün tazminatlarının ücretlerle birlikte vergilendirilmesi halinde direnişimiz sürecek."

BURSA (DEMOKRAT)

Bursa Tıp Fakültesi Hastanesi'nde çalışan tüm sağlık personeli, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın Tam Gün Yasası'yla ilgili tutumunu protesto etmek için önceki gün bir saat süren bir direniş yaptılar.

Doktor, hemşire, hastabakıcı, hademe ve sağlık teknisyenlerinin büyük çoğunluğu direnişe katıldı. Acil Servis dışında diğer birimlerde de hizmetler durduruldu. Direnişle ilgili olarak konuştuğumuz Asistan Rahmiye Tanrısever, Tam Gün tazminatlarının ücretlerle birlikte vergilendirilmesinin sağlık emekçilerini büyük kayba uğratacağını ve geçim sıkıntısı içine düşeceklerini belirterek, şunları söyledi:

"Bu özünde Tam Gün Yasası'na indirilen bir darbedir. Bizlerin cebinden eksilen paranın ilaç tekellerine, MESS ve Tekstil işverenlerine gittiğini biliyoruz. Tam Gün tazminatlarının ücretlerle birlikte vergilendirilmesi halinde direnişimiz sürecek."

Sağlık Bakanlığı'nın hastane çalışanlarının direnişleri ve tazminatların ücretlerden ayrı vergilendirilmesiyle ilgileneceğini sanmadığını belirten Farmakoloji Kürsüsü Başkanı Prof. Dr. Burhan Kıran, mevcut hükümetin sağlık sorunlarını gerçekten çözmek için uğraşmadığını belirterek, "İşin parasal yönünü bırakın, hükümetin sağlık sorununa nasıl eğildiğini, ne yapmak istediğini ve halkın nasıl yararlanacağı konusunda bir açıklaması bile yoktur" dedi.

Kuşadası Sıtma Savaş işçileri: "4 aydır yanımıza uğramayan sendika nasıl sözleşme bağıtlar?"

KUŞADASI – İZMİR(DEMOKRAT)

Kuşadası Sıtma Savaş Teşkilatı işçileri, üyesi bulundukları sendikanın hiç bir sorunlarıyla ilgilenmediğini belirterek, "4 aydır yanımıza uğramayan bir sendika, bizim adımıza nasıl toplu sözleşme bağıtlar?" dediler.

Bu arada, bazı yayın organlarının Kuşadası'nda sivri sineğin çok olduğunu yazmalarını kınadıklarını belirten işçiler, "Bizler bunu kabul etmiyoruz. Görevimizi yapmadığımız izlenimini uyandırmak isteyenler emellerine ulaşamayacaklar" şeklinde konuştular.

Hekimhan'da kooperatife bağlı 54 nakliyeci işi durdurdu

HEKİMHAN (DEMOKRAT)

Türkiye Demir-Çelik İşletmesi Hekimhan Madenleri Müessesesi'ne bağlı Deveci Ocağı'ndan, istasyon stokuna demir cevheri nakleden Hekimhan Nakliye Kooperatifi'ne bağlı 54 nakliyeci, ücret uyuşmazlığı nedeniyle işi bıraktı. İş bırakılması üzerine ocaktan istasyona cevher nakli durdu.

Kooperatif ile işveren arasında bir süredir devam eden görüşmelerden bir sonuç alınmaması üzerine işi bıraktıklarını açıklayan Hekimhanlı nakliyeciler, "İhale sonuçlanıncaya kadar 125 lira avansla çalışmayı kabul ettik. Ancak zaman aleyhimize işliyor. Bilfer Maden Şirketi'nin kamyonları genel müdürlük düzeyinde yapılan ihaleyi 235 lira ile kazanmalarına karşın halen işe başlamadılar. Biz ücretlerimiz belirlenmeden niçin çalışalım?" dediler.

Hekimhan Nakliyeciler Kooperatifi, nakliye ücretinin 285 lira olarak belirlenmesini istiyor.

İlerici bir polisin katil zanlısı faşist, Samsun ÜYD'de yakalandı

VEZİRKÖPRÜ (DEMOKRAT)

Samsun'un Vezirköprü ilçesinde Halkevi binasını bombalamak, Erdoğan Temizaltın adlı ilerici bir polisi öldürmek ve bir polisi de yaralamak olaylarına karıştığı iddiası ile aranan Osman Tanrıverdi adlı faşist Samsun ÜYD binasında yakalandı.

Soruşturma için Samsun'dan Vezirköprü'ye getirilecek olan Osman Tanrıverdi'nin 5 Nisan'da ilçede meydana gelen olaylardan sonra birçok saldırı olayına karıştığı bildirilirken söz konusu kişinin Vezirköprü MHP İlçe Yönetim Kurulu eski üyelerinden ve ÜGD kurucularından olduğu öğrenildi.

Çağlayan'da faşistler tarafından katledilen iki devrimcinin cenazeleri törenle kaldırıldı

HABER MERKEZİ

Çağlayan Hürriyet Mahallesi'nde önceki gün faşistler tarafından bıçaklanarak öldürülen Kemal Şahbudak ve Yusuf Savun'un cenazeleri düzenlenen törenle kaldırıldı.

Kağıthane Camii'nde kalabalık bir halk topluluğu tarafından yapılan törenden sonra Kağıthane mezarlığına götürülen cenazeler burada toprağa verildi. Mezarlıkta da arkadaşları ve yakınları birer konuşma yaparak, anısına saygı duruşunda bulundular.

Yapılan konuşmalar sırasında sık sık "Şişli faşistlere mezar olacak" "Kahrolsun Faşizm", "Faşizme karşı omuz omuza", "Fabrikalar, Tarlalar, siyasi iktidar, her şey emeğin olacak" sloganları söylendi.

Törene Şişli CHP gençliğinin de katıldığı gözlendi.

Bu arada, söz alan Yusuf Savun'un ağabeyi kardeşinin de diğer şehit düşen devrimciler yurtseverler gibi alçakça katledildiğini, ne onu ne de diğerlerini yok etmeye kimsenin gücünün yetmeyeceğini söyleyerek, "Ya şerefli ve onurlu biçimde savaşıp öleceğiz, ya da namussuz, aşağılık biçimde teslim olacağız" dedi Konuşmalardan sonra devrim andı içen topluluk olaysız bir şekilde dağıldı.

Çamaş-Fatsa Kavşağı

Hüseyin ÖZKAN

– 6 –

Fikri Sönmez'in 10 aylık Belediye Başkanlığı döneminde ilçede tek kişinin dahi burnu kanamamıştı

"Siz Çorum'u bırakın, Fatsa'ya bakın..."

● MİLLİ SAVUNMA BAKANI AHMET İHSAN BİRİNCİOĞLU İSE BURSA'DAN BANDIRMA'YA GEÇERKEN "FATSA'DAKİNE BENZER OPERASYONLAR DEVAM EDECEKTİR" DİYORDU.

● GÜLCÜGİL'E GÖRE "FATSA, AYBASTI VE ÇAMAŞTAKİ OLAYLAR" ÜÇ AYDA 43 KİŞİNİN YAŞAMINI YİTİRDİĞİ "ÇORUM'DAKİ OLAYLARIN BİR BENZERİ"YDİ.

Fikri Sönmez'in 10 aylık belediye başkanlığı döneminde Fatsa Belediyesi sınırları içinde tek kişinin burnunun kanamamış olması da, elbetteki artık önemli değildi.

"Siz Çorum'u bırakın, Fatsa'ya bakın"dı.(Başbakan Süleyman Demirel, 11 Temmuz 1980 günlü gazeteler)

Demirel'e göre, **"Fatsa'da 14 ekim 1979 seçimleri öncesinde de rahatsızlıklar vardı"**

Ve tastamam ifadesiyle, **"Bunlar kimsenin meçhulü değildi"**

Bir farkla ki, bu rahatsızlıklar faşistlerin yukarda kısaca sıralamaya çalıştığımız halka yönelik saldırılarından kaynaklanıyordu.

Demirel bu sözleri söylerken bir şeyi yine unutmuş görünüyordu.

Bu halk aptal değildi. Kendisini aptal yerine koyanları affetmeyecekti. Gün gelecek hesap vermek zorunda duyacaktır kendini.

Ve de, **"Çorum'da devleti yıkmak isteyen solun karşısına, devlete destek fikrinden hareket eden sağ çıktı"**

Evet, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin İçişleri Bakanlığı koltuğundaki kişi 13 Temmuz günü Antalya'da gazetecilerle sohbet ederken aynen böyle diyordu.

Gülcügil'e göre **"Fatsa Aybastı ve Çamaş'taki olaylar"** üç ayda 43 kişinin yaşamını yitirdiği **"Çorum'daki olayların bir benzeri"**ydi. (Aynı söyleşiden)

Benzetmedeki gariplik ve insafsızlık önemli değildi, önemli olan dikkatlerin faşist katliamlardan başka yere çevrilmesiydi. Bu da **"Fatsa Kuşatması"**ydı.

Fatsa'da **"Dağ fare"**, **"Fare fil"** doğurmuştu.

Girişilen insanlık suçu, ters yüz ettirilmişti.

Ama adamlarımız **"Sahibinin sesi"** idi. Duyulanlar **"Faşizmin ayak sesleri"** değil, yaşanan, faşizmin kendisiydi.

Dikkatler Fatsa'dan başka yere çevrilmeliydi.

Böyle oldu. Bu kez dikkatler 15 Temmuz akşamı, İstanbul'da, MHP Şişli İlçe Merkezi'ne 50 metre mesafedeki bir noktadaydı.

Faşist namlular bir can daha almışlardı. Kurban bu kez bir parlamenter, CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'ydu.

Ecevit'e göre, **"anarşi ve terör"** bu kez parlamentoyu hedef almış olsundu, biz Fatsa'ya devam edelim.

Milli Savunma Bakanı Ahmet İhsan Birincioğlu ise Bursa'dan Bandırma ya geçerken haber veriyordu:

"Fatsa'dakine benzer operasyonlar devam edecektir" (Cumhuriyet, 13 Temmuz 1980)

Sanırız **"Nokta Operasyonu"**na uzanan yoldaki niyetleri bizzat niyet sahiplerinin açık beyanlarından anladık.

Ancak zevari kurtarmak için, tutmamış da olsa, **"Nokta Operasyonu"** öncesinde sahneye çıkarılan bir kaç olaya dönmekte yarar var.

"Nokta operasyonu"nun sokağa çıkma yasağıyla duyurulduğu 11 Temmuz sabahı, Fatsalıların çoğu gibi Sakarya Mahallesi'ndeki yurttaşlar da olanlara anlam veremediler. Olayı damlarına çıkarak öğrenmeye çalıştılar. (Fotoğraf: Demokrat)

YARIN: "KAÇIRILAN ASTSUBAYLAR" YALANI!..

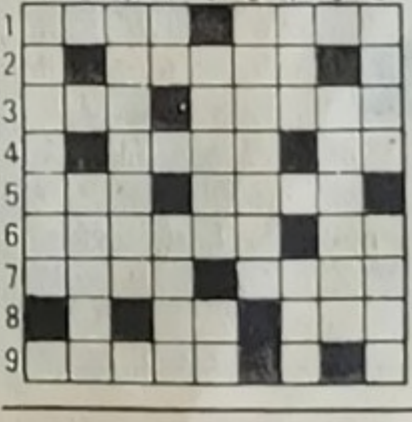
BULMACA

SOLDAN SAĞA

1—Bir olayda birbiri ardınca görülen değişik durumların her biri-Parıltısını artırmak için elmas taşlarının altlarına konan ince maden yaprağı. 2—Yararlıktan, kullanıştan çıkarma. 3—İşlenecek bir nesnede bulunması gereken ısı, nem gibi durum-uygun bulma. 4—Kürekte uçtaki yassı kısım-Bir ünlem. 5—Ağırlanacak çağrılılar için hazırlanan yemek -Tersi: Kesin. 6—Bir açıyı ölçmeye ve başka bir yerde aynı açıyı çizmeye yarayan araç-Bir işte başta gelen kimse. 7—Kuşların midesi—Tahıl için kullanılan bir ölçek. 8—İtalya'da bir ova—Parlaklık. 9—Bir topluluğun ve özellikle hayvanların büyük bir bölümünü yok eden hastalık ya da başka neden.

YUKARDAN AŞAĞIYA

1—Güzelliği ve güzelliğin insan belleğindeki ve duygularındaki etkilerini konu olarak ele alan felsefe kolu. 2—Görünüşe göre olacağı sanılan. 3—Söylenti'nin anlamdaşı. 4—Tersi: Bir harfin adı—Şişe mantarı. 5—Organları uyaran ve güçlendiren ilaç—Bir sayı. 6—Bir din ya da düşünceye tutkuyla bağlı olan. 7—Tersi:Telefon konuşmasında kullanılan bir söz—Yerine getirme. 8—Ele aldığı konuyu açıklayıcı ya da kanıtlayıcı niteliği olan gazete ya da dergi yazısı. 9—Bir kimse ile eğlenme—Limonluk.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:
1 - Etmen - Sol, 2 - Le - Zürafa, 3 - Emrivaki, 4 - Kaide - Asi, 5 - Et, 6 - Ramolmak, 7 - Oli - Atik, 8 - Niksar Re, 9 - yehaL

YUKARDAN AŞAĞIYA:
1 - Elektron, 2 - Tema - Alim, 3 - Ritmik, 4 - eziD, 5 - Nüve - Ay, 6 - Ra - Emare, 7 - Sakatat, 8 - Ofis - Kira, 9 - La - İz - Kel.

İtalyan egemenlerinin, "Haritadan silmeliyiz. Burası tamamen yok olmalıdır..." dedikleri, halkın mücadelesinin duvarlara resmedildiği bir köy...

ORGOSOLO'NUN DİRENEN DUVARLARI

● **ORGOSOLO, SARDİNYA ADASI'NIN GENARGENTU DAĞLIK BÖLGESİNDE BİR KÖYDÜR. 5 BİNE YAKIN İNSAN YASAR BURADA**

Hazırlayan: Seyit BOZDOĞAN
Kaynakça: Schütze CORAZZU

Bilder des Widerstands an den Manern Orgosolos

Orgosolo, Sardinya Adası'nın Genargentu dağlık bölgesinde bir köydür. Çobanlar köyü. Beş bine yakın insan yaşar burada. Koyunculuk yaparlar genellikle.

İtalya'nın bazı gazetelerinde, bu köyle ilgili heyecan verici haberler öteden beri yazılagelmiştir. Bu haberlerin başlıklarında Orgosolo "Haydutların Başşehri", "Kanunsuzlukların ve Katillerin Merkezi" olarak adlandırılıyor. Buradaki insanların "Kin ve Cinayeti anne sütünden emdikleri" anlatılıyordu. Bunları anlatanlardan biri de Nuoro şehrinin valisi Doktor Goffredo Volpes.

Emniyet müdürlerinden Doktor Cassiano Scribano günlük gazete Ouotidiano Sardo'da: "Orgosolo'yu haritadan silmeliyiz. Burası tamamen yok olmalıdır." şeklinde açıklamalarda bulunuyordu. Bu konularda deneyimleri olan Orgosololular için bu tehditler boş tehditler değildi. Daha sonra baskılar arttı. Orgosololuların kendi kültürlerini korumak ve ekonomik yaşamlarını sürdürme kavgaları üç bin yıllarından bu yana gelmektedir. Romalılara, Bizanslılara, İspanyalılara, İtalyalılara karşı bu anlamda savaştılar.

Daha dünlere kadar, Avrupa'dan gelip adaya yerleşmek isteyen ticaret kesimine karşı anti-kolonist direnişler gösterdiler.

Bugün Sardinya duvarlarındaki "Sardinya Koloni" yazısı adanın askeri güçlerin yığmağı haline geldiğini anlatmak için yeterlidir. Her Sardinyalı bugün, NATO üslerinin, para yardımı, endüstrileşme maskesi altında neler yaptığını kendi deneyimindenn giderek ortaya koyabilir.

1978'in Kasım ayında bir Alman öğretmen grubu Sardinya'daki Orgosolo Çobanlar Köyüne giderler. On beş gün kalırlar köyde. Halk onlara içten ve dostça davranır. Yaptıkları incelemeleri bir kitap haline getirirler. Bu kitapta Orgosoluların tarihi, şimdiki durumu, şiirleri, türküleri ve duvar resimlerinden örnekler yer almaktadır.

Gerçek şu ki: Orgosololular ne bir haydut, ne de katildirler.

Orgosololular, kendi kültür ve yaşam biçimine göre yasaları olan ve sömürücülere karşı yıllar boyu mücadele etmeyi gelenek haline getirmiş bir çoban köyüdür.

Orgosolo'da resimlenmemiş bir tek duvar bile yoktur. Bu köydekilerin birçoğu duvar resimleri yapmaktadır. Bunlardan biri, duvar ressamı Pasquale Beusco'dur.

Yarın: ORGOSOLOLU RESSAMLARDAN, PASQUALE

"Piero yaşıyor ve bizimle birlikte mücadeleye devam ediyor. Düşüncelerimiz asla yok edilemez!" Piero bir gösteride ölmüştü.

Çocukların çizdiği ana ve babalarını çalışırken gösteren resimler. Orgosolo köylüleri için "özel mülkiyet" tepkiyle karşılanan bir olgu.

"Savaşa ölüm — Toprak köylünün" "Biz gençlerimizi, birazcık daha sınırlarımız genişlesin diye feda edemeyiz, onlar özgürlük ve adalet için savaşacak."

HAFTANIN PROGRAMI

ANKARA

SERGİ

• Ankara ve İstanbul sanatçılarının birlikte düzenledikleri karma resim sergisi Leonardo Sanat Galerisi'nde sergilenmeye devam ediyor.

• Vakko Sanat Galerisi'ndeki karma resim sergisi de ay sonuna değin izlenebilir.

İZMİR

TİYATRO

• İzmir Halkevi Tiyatro Kolu'nun oynadığı Aziz Nesin'in 'Karagöz'ün Kaptanlığı' adlı oyun, bu hafta süresince de Fuar Mehtap bahçesinde görülebilir.

"Ağıt" bu hafta Taksim Venüs Sinemasında izlenebilir.

İSTANBUL

FİLM GÖSTERİSİ

• Taksim Venüs Sineması'nda süren Yılmaz Güney Filmleri Toplu Gösterisi'nde bu hafta 'Ağıt' ve 'Bir Çirkin Adam' filmleri gösteriliyor.

SERGİ

• Albert Kahn'ın 'Dünyanın Arşivleri' adını verdiği fotoğraflardan oluşan sergi, Topkapı Sarayı Müzesi'nde bu hafta da sergilenmeye devam ediyor. 1912-1923 yılları arasında Anadolu ve Trakya'da çekilen fotoğraflardan oluşan sergi, 72000 otokrom fotoğraf ve 140 000 metrelik filmden oluşan arşivden bir kesit sunuyor.

Topkapı Sarayı Müzesi'nde sergilenen Albert Kahn kolleksiyonundan bir fotoğraf...

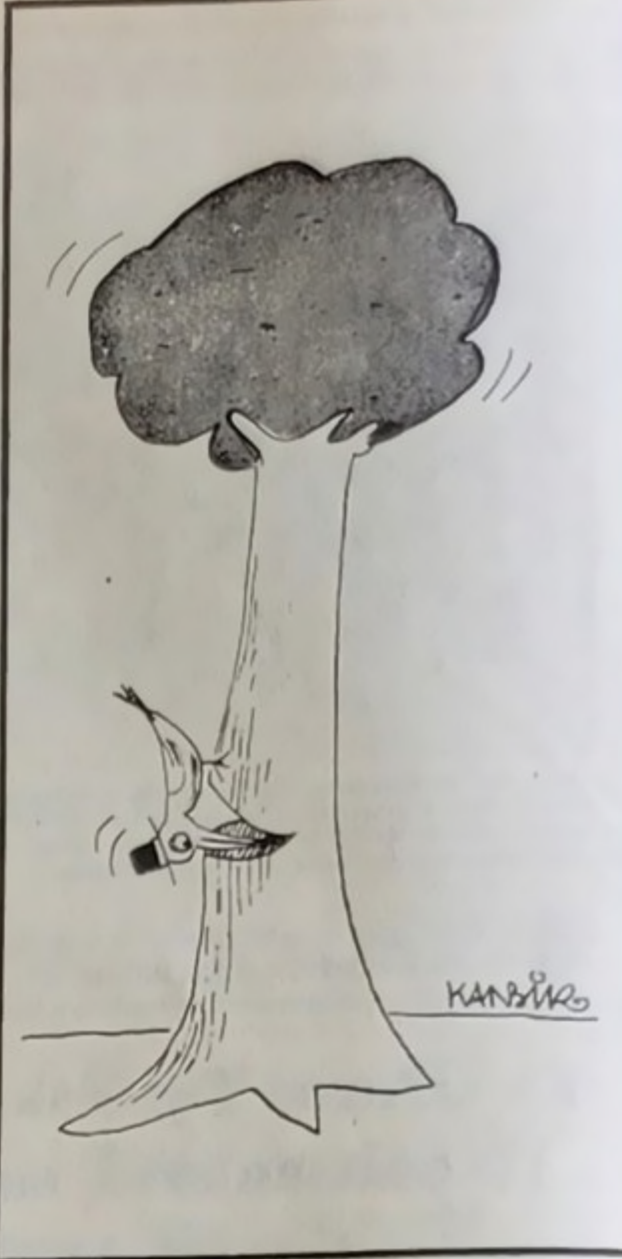
Çağdaş kölelik:

ORMAN İŞÇİLİĞİ

İnceleme: Yücel ÇAĞLAR
Orman Yüksek Mühendisi

4

"Şartname" işçilerin işçi sayılmasını önlüyor

İşçi üstlendiği işi bir an önce bitirme tasasıyla, çoğu kez de tüm aile bireyleriyle birlikte, tükeninceye değin, günboyu çalışır. İşgününün uzunluğu belirlenmemiştir. Hava koşulları elverdik, araç gereçlerinde bir bozulma olmadık, hastalanmadık ya da sakatlanmadıkça gün doğumundan batımına değin çalışır. Daha sonra ayrıntılarıyla irdeleyeceğimiz gibi, kullandığı balta, sapin, motorlu bıçkı, çekim hayvanı ya da traktör, çoğunluk kendisinindir. Hava koşulları olanak vermediği ya da hastalandığında ormanda ağaç dallarıyla yapıp naylonlarla örttüğü derme-çatma kulübelerde günlerce kalır. Çalışmaları sırasında, saatlerce uğraşıp hazırladığı tomruğun, çıkarılamayacak çukurlara düşmesi, böylelikle yitip gitmesi olağandır. Beslenme ve öteki bedensel gereksinimlerini kendi olanaklarıyla karşılar.

Bunun için, işletmeden çoğunluk bir önpara alamadıklarından, yöredeki tefeci-tüccar ya da bakkallara borçlanır. Tüm bu olumsuzluklar işletmeleri hiç mi hiç ilgilendirmez. Önemli olan, kesilip tomruklanan ve teslim edilen üründür işletmeler için. Tüm olumsuzluklar bunlar olsa, yine iyi. Değil. Gerçek olumsuzluklar, daha açık söyleyelim, "Şartname" ile bu insanların "başlarına çorap örülmesi" bundan sonra başlıyor asıl.

Amaç, "üzüm yemek" değil de, "bekçiyi dövmek" olunca orman işçiliği yapan köylülerin İş Yasası kapsamına alınmamasına yönelik çabaların gerekli araçları bulmaları o denli güç değil. "Ustyapı kurumudur" deyip geçtiğimiz "hukuk" ne güne duruyor!.. İşte, çok güzçel bir örnek:

"...işyerindeki veya civarındaki orman işlerinde çalışan köylülerce taahhüt edildiği takdirde tercihan bunlara verilen kesme tomruklama ve taşıma v.s. gibi işler arasında teessüs eden ilişki hizmet ilişkisi niteliginde olmayıp istisna ve taşımadan mütevellit bir karma sözleşmeye dayandığı sonucuna va**rılmış ve bu nedenle...**", evet, bu "nedenle" de sözü edilen işleri yapanların "işçi" sayılamayacağı, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nca da onaylanmıştır. Trakya Bölgesi Tarım ve Orman İşçileri Sendikası'nın 752 üyesinin "İşçi" olduğunun belirlenmesi isteğinin benimsenmemesinden sonra, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun aldığı karar böyle. Tüm bu olumsuzluklar, devlet orman işletmeleri tarafından tek yanlı olarak hazırlanıp orman işçiliği yapacak köylülere imzalattırılan "Şartname"nin 1475 saylı İş Yasası'yla, 274 sayılı Sendikalar Yasası, dahası, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Yasası'nda sözü edilen "**Hizmet Akdi**"nden sayılmamasından kaynaklanıyor. Ancak, çalışanlar yönünden bu denli önemli olan "Hizmet Akdi"nin ne türden bir sözleşme olduğu kesinkes biliniyor mu?.. En azından, ne sendikalar ne de yürürlükteki iş yasasında böyle bir tanıma yer verilmemiştir. Bir tek, her nedense Borçlar Yasası'nda böylesi bir tanım yapılmış. Bu yasadaki tanımsa şöyle:

"Hizmet akdi bir mukaveledir ki, onunla işçi muayyen ya da gayri muayyen bir zamanda hizmet görmeyi ve iş sahibi dahil ona bir ücret vermeyi taahhüt eder. Ücret zaman itibariyle olmayıp, yapılan işe göre verildiği takdirde dahi işçi muayyen ya da gayri muayyen bir zaman için alınmış ve çalışmış oldukça hizmet akdi yine mevcuttur. Buna PARÇA ÜZERİNE HİZMET ya da GÖTÜRÜ HİZMET denir." (313.Madde)

Pek açık değil ve çok geniş kapsamlı bir tanım, ancak, "Şartname"nin bu tanımla çelişen yanı nedir?.. Bu soruyu CHP ağırlıklı hükümetin Orman Bakanlığı'nda müsteşar yardımcılığı da yapan, bir zamanların Orman Genel Müdürlüğü Baş Hukuk Müşaviri şöyle yanıtlıyor:

"Ücret zaman itibariyle olmayıp, yapılan işe göre verilirse işçi belirli bir zaman için alınmış ve çalıştırılmış olmak koşuluyla hizmet sözleşmesi varolabilir, buna parça üzerine hizmet denilebilir. Ancak, vahidi fiyat yoluyla yapılan işde belirli bir zaman için alınmış ve çalıştırılmış işçiden söz etmek olanaklı değildir. İşin bitirilebileceği denli zamanı temel alıp, böylece zamanı belirlenmiş kabul etmek de gerçeğe uymaz." (1)

Oysa işçi ile işveren arasında imzalanan bağıtın Borçlar Yasası'nın "Hizmet Akdi" tanımına uygun olabilmesi için, işçinin yapacağı işe göre ödenecek bir ücretle ve belirsiz bir zaman içinde çalıştırılması, bir engel olmamaktadır. Kaldı ki, işletmelerce işçilere imzalattırılan "Şartname"de işin bitirileceği süre de belirtilmektedir ve işçi bu süre içinde ve kabul ettiği koşullar uyarınca calısmaktadır.

Dedik ya, "amaç üzüm yeme" değil de "bekçiyi dövmek" olunca, yol mu yok.. Varsayalım ki, "Şartname", Borçlar Yasası'nın Hizmet Akdi tanımına uygun değil. Yürürlükteki İş Yasası 1971'de çıkartılırken, 150-160 bin işçiyle ilgili bu "Şartname" belası da, "Hizmet Akdi" sayılabilecek bir içeriğ[e] kavuşturulamaz mıydı?

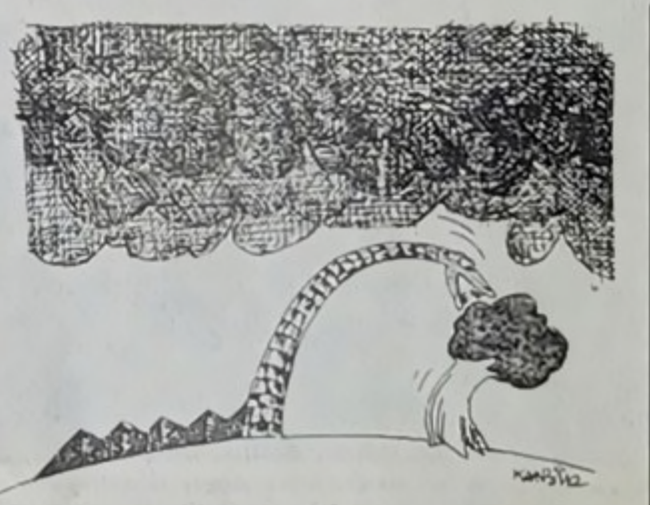
ORMAN İŞÇİLERİ "MÜTEAHHİT" ya da "BASİT META ÜRETİCİSİ" DEĞİLDİR...

Ama ne olursa olsun, bir [...] somut gerçeklikler var, gözar[dı] edilmemesi gereken ya da gö[z] ardı edilemeyecek olan. Sözge[li]mi; orman işçiliği yapan köyl[ü]lerin, işi üstlenmekten bitimi[ne] değin içinde bulunduğu ilişkil[e]rin niteliği.. Bu ilişkiler ayrınt[ılı] olarak irdelendiğinde, sözü ed[i]len türden hukuksal gerekçel[e]rin ne denli yüzeysel, dahas[ı] yapmacık olduğu kolaylık[la] kavranabilir. Bir kez, "Şartna[]me"yle başlatılan ilişki, "Şar[t]name"nin imzalanmasıyla bi[t]memektedir. Işin bitimine değ[in] geçen süre içindeki çalışmala[r] işveren temsilcisi konumunda[ki] teknik eleman ya da yardımcıl[a]rı tarafından, olanaklar elverd[i]ğince, denetlenmektedir. Oy[sa] ki; bu denetim sırasında, işi[n] istenildiği biçimde yapılmadı[ğı] saptandığında, işçinin işine te[k] yanlı olarak son verilebilmekte[]dir. Çok daha önemli ve belirle[]yici bir öğe olarak "Şartname"[]yle işi üstlenenle işi yapan, e[n] azından ve henüz çoğunlukla aynı kişidir. Başka türlü söyle[]yelim; orman işçiliği yapa[n] köylü, üstlendiği işi, herhang[i] bir biçimde ücret ödeyere[k] başkalarına yaptırtmamakta[]dır. Bu olgu, gerçekte, "Şartna[]me"nin kırkbirinci maddesiyl[e] de gerçeklenmektedir.

"Istihkak, kesim ve ima[...] işinde bilfiil çalışan eşit işçiler[...] taşımada araba, traktör ve kam**yon sahibi kendi namların[...] düzenlenerek ödenir."**

Hukuksal düzenlemeleri, ge[]rektiğinde ve işlerine geldiğind[e] didik didik didikleyenleri[n] "Şartname"nin bu yaptırımın[a] değinmemeleri, olsa olsa, "bek[]çiyi dövme" amaçlarına bağla[]nabilir. Öte yandan, "Şartname"[]nin yukarıya aktarılan yaptırı[]mında, üretilenlerin taşınması[]na ilişkin kesimine bir diyeceği[]miz yok. Çünkü, özellikle trak[]tör ve kamyonla yapılan taşım[a] sırasında, traktör ya da kamyo[n] sahibinin, yanında, herhangi bi[r] ücret biçimiyle, çoğunlukla d[a] birim ücretle, işçi çalıştırmas[ı] çokça görülen bir durumdur. Oysa, kesim işçiliğinde yapıla[n] işin karşılığının, yalnızca o iş[i] yapana ödenmesi gerekmekte[]dir. Bu nedenle, "Vahidi fiyat"[]la çalışarak sermaye birikim[i] yapabilme olanağına sahip ol[]duğunu söyleyebilmek güç, hat[]ta olanaksızdır. Başka bir söyle[]yişle; vahidi fiyatla yapıla[n] orman işçiliğinde, işçi yönünden harcanan işgücü dışında, geniş[] letilmiş yeniden üretim olgusu söz konusu değildir ki, orman işçileri "müteahhit" sayılsın...

Avni Usluoğlu; "Vahidi fiyat usulü ile çalışma hizmet akdi değildir." Orman ve Av Dergisi, Haziran - 1972, Sayfa 2

Yarın: ORMAN İŞÇİLERİ BASİT META ÜRETİCİLERİ MI?

Nihat Erim için devlet töreni yapılacak

(Baştarafı 1. Sayfada)

nı Mustafa Gülcügil, Anadolu Ajansı'na verdiği demeçte, Erim'in öldürülmesi olayında önemli delillerin bulunduğunu bildirdi.

Öte yandan Erim'in öldürülmesinden sonra TBMM'nin tüm partilerin katılımıyla çalışmaya başlayarak devlet güvenliğine ilişkin yasa tasarılarını ve toplumsal olaylarla ilgili konulan görüşmesi bekleniyor

ERİM İÇİN DEVLET TÖRENİ YAPILACAK

Silahlı dört kişi tarafından İstanbul'un Dragos semtinde bir plaj önünde koruma polisi Ali Kartal ile birlikte öldürülen eski Başbakanlardan Nihat Erim için İstanbul'da devlet töreni yapılması kararlaştırıldı. Erim'in öldürülmesi üzerine İstanbul'a gelen İçişleri Bakanı Gülcügil eski Başbakanlardan Nihat Erim'in cenazesinin İstanbul'da yarın düzenlenecek bir devlet töreni ile kaldırılacağını söyledi. Gülcügil'in verdiği bilgilere göre Erim'in cenazesi Şişli Camii'nde kılınacak öğle namazından sonra Zincirlikuyu mezarlığında toprağa verilecek. Cenaze töreni ile ilgili gerekli hazırlıkların sürdürüldüğü bildirildi.

ÖNEMLİ KANITLAR

İçişleri Bakanı Gülcügil, Erim'in silahlı saldırı sonucu öldürülmesi ile ilgili bulunan yeni delillerin değerlendirildiğini bu konuda önemli aşamalar kaydedildiğini bildirdi.

Gülcügil, Anadolu Ajansı'na verdiği demeçte olaydan duyduğu üzüntüyü yineledi ve güvenlik kuvvetlerince sürdürülen soruşturmada elde edilen delillerin Emniyet Genel Müdürü İsmail Dokuzoğlu ve Jandarma Genel Komutanlığı Kurmay Başkanı Tümgeneral Mehmet Kıral'ın da katıldığı brifinglerde değerlendirildiğini söyledi.

İçişleri Bakanı Gülcügil, "Anarşininve bunları yaratan kişilerin ne derece insafsız olduğunu, bu son olaylarla bir kez daha görüldüğünü" belirtti ve "hiç kimse tarafından onaylanamayacak bu hareketlerin devlete yönelik olduğunu" vurguladı.

İçişleri Bakanı Gülcügil şöylededi:

"Yazıktır bu memlekete büyük bir devlet adamını vurdular. Nihat Erim memlekete büyük hizmetler vermiş mümtaz bir devlet adamı idi. Anarşininülkede güçlü olduğunu kabul ettirmek, kendilerini güçlü gibi göstermek için devlet adamlarını da hedef seçiyorlar.

(Bakın işte biz Nihat Erim'i bile öldürebiliriz. Başbakanlık yapmış adamları da öldürebiliriz) düşüncesini kamuoyuna ve kendi taraftarlarına kabul ettirmeye çalışıyorlar. Bu tür hareketlerle hiçbir şey kazanamazlar. Bu olaylar teröristlerin maksatlarının ne dereceye kadar devlete yönelik olduğunu göstermektedir"

İçişleri Bakanı Gülcügil bir soru üzerine CHP Milletvekili Köksaloğlu'nun öldürülmesi ile Prof. Dr. Nihat Erim'e saldırı düzenlenmesinin iki farklı olay olduğunu belirtti ve son olayın 12Mart'tan sonra kurulan Erim hükümetinin yaptığı işlere karşı bir aksiyon, intikam alma olduğunu kaydetti.

Bakan Gülcügil brifinglerde yalnızca Nihat Erim'in öldürülmesi olayının değil İstanbul'un genel asayiş durumunun da ele alındığını belirtti ve "Sayın Nihat Erim'in öldürülmesi olayında önemli deliller elde edilmiştir. Güvenlik görevlilerimiz dikkatle ve titizlikle gelişmeleri değerlendiriyorlar. Bu aşamada konuyla ilgili detaylı bilgi vermemin doğru olmayacağı kanaatini paylaşıyoruz" dedi.

ÖNEMLİ OPERASYONLAR BEKLENİYOR

Nihat Erim'in öldürülmesi ile birlikte İstanbul'da, içlerinde İçişleri Bakanı ve diğer güvenlik sorumlularının bulunduğu toplantılarda alınan kararlar doğrultusunda İstanbul'un genel asayişi ile ilgili olarak önümüzdeki günlerde geniş çaplı operasyonların yapılması bekleniyor.

TBMM'NİN ÇALIŞMAYA BAŞLAMASI BEKLENİYOR

TBMM'nin tüm partilerin katılımıyla çalışmaya başlayarak devlet güvenliğine ilişkin yasa tasarılarını ve toplumsal olaylarla ilgili konuları görüşmesi bekleniyor. İstanbul CHP Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu için TBMM'de yapılması kararlaştırılan toplantı gündemine Erim'in öldürülmesi olayının da dahil edilmesi bekleniyor. Millet Meclisi Başkanlığından edinilen bilgiye göre toplantının kesin programının saptanması için hükümetten gelecek cevap beklenmektedir. Tüm parti gruplarının katılması amaçlanan toplantıda hükümetin de bir açıklama yapması istenmektedir. Bu nedenle tüm parti grupları ile hükümet arasında yaklaşım sağlanacağı, muhtemelen önümüzdeki ilk iki günde özel toplantının gerçekleşeceği ifade edilmektedir.

Öte yandan sorunun yalnızca özel bir toplantıyla sınırlı kalmayacağı fiilen tatile girmesine karşın TBMM'nin Nihat Erim'in öldürülmesiyle birlikte önümüzdeki günlerde son Milli Güvenlik Kurulu'nda alınan tavsiye kararlarını görüşmek üzere toplanmasını sağlayacak önemli siyasal gelişmelerin gündemde olduğu belirtiliyor.

Milli Güvenlik Kurulu'nun toplantısından sonra yayınlanan bildiride şu tavsiyeler yer almıştı:

"Milli Güvenlik Kurulu anarşi terör ve bölücülükle mücadelede sıkıyönetim komutanlarının ve güvenlik kuvvetlerinin etkinliğini artıracak ve yargı faaliyetlerinin yürütülmesini çabuklaştıracak olan Olağanüstü Hal, Devlet Güvenlik Mahkemeleri tasarısı ile Sıkıyönetim Komutanlarının yetkilerini artıran değişiklik tasarısının bir an önce kanunlaşmasını zaruri görmektedir.

Faşistler

(Baştarafı 1. Sayfada)

yer alması dikkat çekici bulundu. Diğer ilerici devrimci halk kesimlerinin yanısıra CHP'lilere yönelik saldırıların son günlerde yoğunlaşması ve son olarak CHP İstanbul Milletvekili Köksaloğlu'nun katledilmesi, faşistlerin halkı sindirmek ve özellikle CHP tabanını etkisizleştirmek amacıyla yurt çapında sürdürdükleri saldırıların bir parçası olarak değerlendiriliyor.

OECD ülkeleriyle "borç ertelemesi" görüşmeleri başlıyor

ANKARA (ANKA)

OECD ülkeleriyle yapılacak olan borç ertelemesi toplantısı 22-23 Temmuz'da Paris'te yapılıyor. Toplantıda tartışılacak en önemli konu, Türkiye'nin daha önce ertelenmiş olan borçlarının yeniden ertelenmesi olacak. Türkiye'nin "ertelenmiş borçların yeniden ertelenmesi" yolundaki isteminin, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Carter'in vereceği karara göre cevaplandırılacağı bildiriliyor.

Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal, daha önce iki kez ertelenmiş olan borçların yeniden ertelenmesi konusunda bu kez daha umutlu olduğunu açıkladı.

Bu konuda Turgut Özal'ın verdiği bilgiye göre 1978 ve 1979 yıllarında ertelenmiş olan borçların süresi dolduğu halde ödenmemiş bulunan bölümlerinin yeniden ertelenmesi konusunda bir sorun bulunmuyor. 255 milyon dolayındaki bu borçların yeni bir erteleme programına bağlanması, alacaklı OECD ülkeleri tarafından kabul edildi. Buna karşın bu borçların daha önceki erteleme programları çerçevesinde Temmuz 1980'den başlayarak 1981 yılı sonuna kadar ödenmesi gereken bölümünün de ertelenmesi yolundaki Türkiye'nin ısrarı, OECD ülkelerince henüz kabul edilmedi. Bu konuda Başkan Carter'in bir önerigeliştirmesi halinde, bunun Paris kulübü toplantısında kabul edileceği bildiriliyor.

Türkiye'den alacağı bulunan OECD ülkelerinden oluşan Paris kulübü, süresi Temmuz 1980-Haziran 1981 yılında dolacak borçları beş yıl ödemesiz bir erteleme programına bağlamak isterken, Türkiye bu sürenin 7 yıl olmasını istiyor. Ancak Paris kulübü toplantısında daha önce ertelenmiş olan borçların yeniden ertelenmesi konusunda bir ara formülün bulunması halinde, Türk tarafının bu konuda ısrarlı olmayacağı bildiriliyor.

Alacaklı OECD ülkeleri, ertelenecek borçların faizleri konusunun ise, Türkiye ile ilgili ülkenin arasında yapılacak ikili anlaşmalarla çözümlenmesini istiyorlar.

Kooperatiflerin çalışmaları bazı çıkar çevrelerinin hoşuna gitmiyor.

ANKARA (DEMOKRAT)

Yol-Koop, Ankara Birlik, Ege Tukobirlik, Ankara Tukobirlik ve Kocaeli Halk-Koop tarafından Ankara'da yapılan açıklamada bazı basın organlarının halk kooperatiflerini hedef aldığı belirtilerek, "Türkiye'de hızla gelişen kooperatifçilik hareketini baltalamanın ve halkın kooperatiflere olan saygınlığıyla, güvencini sarsıcı yayınlarda bulunmanın basın ahlakıyla bağdaşamıyacağı" görüşleri savunuldu.

Kooperatiflerin bir iki çıkarcının yönetiminden kurtularak halkın kendi yönetiminde ve denetiminde işlerlik kazanmasıyla tekelci sermaye aracı ve tefecilerin sömürüsünün belli oranlarda sınırlandığına dikkat çekilen açıklamada bu nedenlerden ötürü kooperatiflerin çalışmalarının bazı çıkar çevrelerinin hoşuna gitmediği de belirtildi. Açıklamada, Tüketim Kooperatifleri Merkez Birliklerinin de kurulmasının bu çevreleri rahatsız ettiği, saldırıların kooperatifleri yıldırmayacağı belirtilerek üretici kooperatiflerle dayanışmanın daha da güçlendirileceği görüşleri savunuldu.

ARAMALAR

Bu arada Emniyet Müdürlüğü Mali Şube'ye bağlı ekipler,İstanbul'daki tüm Tüketim Kooperatiflerine baskınlar düzenleyerek aramalar yaptılar. Erken saatlerde yapılan operasyonlar sırasında 74 Halk Tüketim Kooperatifine giren emniyet yetkilileri yaptıkları aramalardan sonra kooperatiflerin defterlerine de el koydular. İlgililer defterlerin inceleneceğini belirttiler. Aynı yetkililer aramaların, kooperatiflerin çalışmalarının yasal olup olmadığını incelemek amacıyla yapıldığını da açıkladılar.

İstanbul Yol-İş, Türk-İş'in 24 Temmuz bayramını kutlamamaya karar verdi

HABER MERKEZİ

Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu üyesi İstanbul Yol-İş Sendikası, konfederasyonun Başbakanlık TSKK ile sürdürmekte olduğu sözleşme görüşmelerindeki tavrını protesto etmek için, Türk-İş tarafından işçi bayramı olarak ilan edilen 24 Temmuz'u kutlamayacağını açıkladı.

İstanbul Yol-İş'in açıklamasında, bugün ülkemizde kapitalist sistemin içine düştüğü bunalımdan kurtulabilmesi için Anayasal hak ve özgürlüklerin yok edilmeye çalışıldığı öne sürülerek şöyle denilmekte:

"Bu tutum karşısında işçi sınıfı ve demokrasiden yana emekçi halkımız sendikalarıyla birlikte demokratik ve ekonomik haklarını korumaya çalışmaktadırlar. Sürmekte olan grevler, direnişler ve uyuşmazlıklar bu mücadelenin birer parçasıdır. Ülkemizde hakim sınıflar, demokratik mücadeleyi kırmak için işçi sınıfının ekonomik ve sosyal taleplerini geriletmek için kitlesel kırım ve devlet terörünü kullanmaktan çekinmemektedir.

İstanbulYol-İşSendikası Genişletilmiş Yönetim Kurulu ülkemizdeki; fiyat ve ücretlerin belirlenmesindeki IMF dayatmasına, işkolu yetkilerinin sürüncemede bırakılmasına, sözleşme uyuşmazlıklarının ciddiye alınmamasına, illerde, ilçelerde düşüncelerinden dolayı yurttaşlarımızın sürekli öldürülmelerine, toplu veya tek tek işçi kıyımlarına, Türk-İş Konfederasyonu'nun kayıtsız kalmasını kuruluş ilke ve amaçlarıyla bağdaştıramadığımızdan,

Türk-İş'in Türkiye işçi sınıfına armağan ettiğini ileri sürdüğü 24 Temmuz'u bayram olarak kutlamamaya, böylece Türk-İş'in ve işverenlerin protesto edilmesine oybirliği ile karar verilmiştir."

Demirel Türk-İş'in görüşme isteğini kabul etmedi

ANKARA (THA)

Başbakan Süleyman Demirel'in Türk-İş'in görüşme isteğini kabul etmediği öğrenildi.

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide geçtiğimiz hafta içinde olağanüstü toplanan genişletilmiş İcra Kurulu'nda Başbakan Demirel ile görüşme kararı alındığını, bu isteklerin Başbakanlığa iletildiğini ancak, olumlu cevap alamadıklarını söyledi.

Kamu İktisadi teşebbüslerinde çalışanların toplu iş sözleşmeleri görüşmelerinde de bir ilerleme kaydedilemediğini belirten Şide şöyle konuştu;

"Bugüne kadarki görüşmelerde hiç bir ilerleme olmadı. Önümüzdeki hafta Genel Başkanımız İbrahim Denizcier'in başkanlığında görüşmeleri sürdüreceğiz. Hükümet adına toplantıya kim başkanlık edecek henüz belli değil. Ancak bu görüşmelerin artık en kısa zamanda sonuçlanması gerekir. Yeterince uzadı bu iş."

"MHP'li Reşat Akkaya'nın atanmasıyla olaylar iyice kızıştı"

ANKARA (THA)

AP Fatsa İlçe Örgütü'nün üst düzeydeki bir yetkilisi, "MHP'li Reşat Akkaya'nın atanmasıyla olaylar iyice kızıştı" dedi.

Haftalık Yankı dergisinin sorularını yanıtlayan üst düzeydeki yetkili operasyonun geç kaldığını da ileri sürdü ve "gözaltına alınan 395 kişi arasında asıl suçlu 15 kişi çıkmaz" şeklinde konuştu.

Fatsa Belediye Başkanı'nın yeniden göreve başlamasıyla daha güçleneceğini ve orada alkış sesinden duramıyacaklarını söyleyen yetkili, "Doğrusu vatandaşın çoğu bu icraattan memnundu. Başkan fakir zümrenin hoşuna giden işler yaptı. Aynı düzen burada yeniden yürürlüğe girebilir" dedi. Aynı yetkili konuşmasını şöyle sürdürdü: "Şu gerçeği kabul etmeliyiz. AP'li olmamıza rağmen belediye hizmetlerini beğendik. Belediye Başkanı olarak 7-8 ayda yaptığı hizmetler şimdiye kadarki başkanların yaptığı hizmetlerden çok daha fazladır. Kanuna değil halkın maddi gücüne göre işlem yaptı."

"BİR CHP YETKİLİSİ: BELEDİYE BAŞKANI GERÇEKTE BAŞARILIDIR"

Aynı konuyla ilgili olarak CHP İlçe Örgütü'nün de bir temsilcisi görüşlerini açıklayarak "Belediye Başkanı gerçekte başarılıdır" dedi. Aynı yetkili. "Belediye halka mal bulamayınca Devrimci Yol stokçuları basarak buldu ve halka dağıttı. Böylece sempati topladı. Haklılık kazandı" dedi. Fatsa'nın hedef haline getirildiğini de söyleyen CHP yetkilisi Fatsa için endişe duyduğunu belirterek "Bu vali görevdeyken burası el değiştirip MHP'ye teslim edilebilir" şeklinde konuştu. Aynı yetkili Devrimci Yol'un iddia edildiği gibi Sovyetler Birliği'nden yardım görmediğini de söyledi.

"Hükümet, Gültepe, Ağrı ve Fatsa'da halk iradesine karşı olduğunu gösterdi"

(Baştarafı 1. Sayfada,

terörünün belediye başkanlarına kadar yaygınlaşmasının burjuvazinin çıkmazını gösterdiğini söyledi.

Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi de Çorum ve Fatsa olaylarına ilişkin açıklamasında, faşist terörün tek tek katillerden kitle kırımlarına dek genişlediğini, demokrasiden artakalan ne varsa yokedildiğini açıklayarak, halkın oylarıyla seçilmiş belediye başkanlarının başbakanlık emriyle görevden alınmasını eleştirdi.

GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Çorum olaylarının Alevi-Sünni meselesi olarak yansıtılmaya çalışılmasını işin sınıfsal yapısının gözardı edilmesini, faşist tehlikenin niteliğinin gizlenmesini amaçladığını belirten Gemi Mühendisleri Odası Başkanı Alpaslan Ertuğ. "Çorum'daki olaylar, İçişleri Bakanı'nın belirttiği gibi değil tam tersine, Türkiye'de faşizmin tezgahlanmasının bir adım daha öteye götürmek üzere başlatılan faşist saldırıya halkın canını dişine takarak can güvenliğini kendisinin sağlamasından başka bir şey değildir." dedi.

Ertuğ, Fatsa olaylarını da Çorum oyununun bozulması sonucu, dikkatleri başka yöne çekmek üzere birtakım sudan bahanelerle bir operasyonun başlatılması olduğunu ifade etti.

Halkın seçtiği yerel yönetimlere, iktidarın tahammülünün olmadığına dikkat çekilen açıklamada, daha sonra şöyle denildi:

"Belediye Başkanının yetkilerinin doğrudan doğruya hükümetin tayiniyle gelmiş ve artık burjuvazinin mütemed adamları konumunda bulunan vali yada kaymakamlara devretmek yoluna gidilmiştir. Demirel hükümeti ne yaparsa yapsın aslında halkın ve halk idaresinin düşmanı olduğunu ortaya koyan en açık örnekleri Fatsa, Gültepe, Ağrı Belediye Başkanlarının gözaltına alınmasıyla göstermiştir.

Gemi Mühendisleri Odası Genel Merkezi'nin açıklamasının en son bölümünde bütün bu gelişmeler karşısında görevin tüm ilerici, yurtsever, devrimci ve demokrat güçler arasında eylem birliği yapılması olduğu vurgulandı.

MİMARLAR ODASI İSTANBUL ŞUBESİ

Mimarlar Odası İstanbul Şubesince yapılan açıklamada, Çorum ve Fatsa olaylarına ilişkin olarak aşağıdaki görüşlere yer verildi:

"Çorum emperyalizmin 'böl', 'parçala','yönet' politikasının yeni bir hedefi olmuştur. Uluslararası savaş kışkırtıcılığının daha sınırlı bir modeli olan mezhep kavgası kışkırtıcılığı için Çorum uygun görülmüş, emperyalizmin yerli ortakları, Alevi-Sünni ayrımını araç olarak kullanmışlardır. Son günlerin haberleri, Yozgat'ta aynı nitelikli bazı hazırlıkların yapıldığını göstermektedir."Mimarlar Odasınca yapılan açıklamada daha sonra İçişleri Bakanı'nın Çorum olaylarına ilişkin açıklamasının ünlü Reischtag olayını hatırlattığı belirtilerek, "faşistler bu tür olayları, önce tezgahlar, sonra sorumluluğu, ilerici, demokrat güçlerin sırtına yüklemeğeçalışır. Ve devlet güçlerinin yanında yer alırlar. Ancak bu eskimiş yöntem artık geçerliliğini kaybetmektedir. Kitleler halk düşmanı faşist güçlerin kimliğini tanımaya başlamışlardır. İçişleri Bakanı'nın açıklamasını bu bakımdan halkımızın istihza ile karşıladığı kanısındayız" denildi.

Çorum olaylarında maskesi düşen faşistlerin amaçlarına ulaşamadığı vurgulanan açıklamada, Fatsa operasyonunun tamda bu sırada ortaya konduğu vurgulanarak şöyle denildi:

"Kitleler üzerinde yaratılan devlet terörü.belediye başkanlarına varıncaya kadar yaygınlaşan tutuklamalar, burjuvazinin çıkmazını göstermektedir. Bu durumda demokratik kitle örgütleri de temsil ettikleri kitleler ile bağlarını artırıp bir yandan örgütlenmelerini geliştirirken öte yandan örgütler arasındaki işbirliğine daima yaygınlaşan boyutlar kazandırmalıdırlar."

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ

Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Çorum ve Fatsa olaylarına ilişkin basına yaptığı açıklamada, faşist terörün tek tek katillerden kitle kırımlarına dek genişlediğini, işçilerin, emekçilerin, teknik elemanların, bilim adamlarının, öğrencilerin hergün onlarca kayıp verdiğini belirterek, faşist terörün kurbanlarının sayısının 1920'lerdeki kurtuluş savaşında ölenlerin sayısına ulaştığını bildirdi.

"Demokrasiden artakalan ne varsa yokedildiğinin" belirtildiği açıklamada daha sonra şu görüşlere yer verildi:

"Saldırılar, kitle katliamları, baskı yasaları ve Anayasa'yı değiştirmek önerileriyle birlikte sürüyor. Son olaylar bu planlı saldırıyı en açık biçimde gösteriyor.

Çorum'da gelişen saldırı, bunun en somut örneklerinden biridir. Bu olay bir günlük olay değildir. Uzun süredir tezgahlanan bir saldırı planının doruğa ulaşmasıdır. Bunun göstergeleri açıktır.

Baskılar artık doğrudan doğruya siyasal iktidara bağlı olmayan, görece daha demokratik mevziler olan yerel yönetimlere yöneltiliyor. Halkın oylarıyla seçilmiş belediye başkanları başbakanlık emriyle görevinden alınıyor. İşkencelerden geçiriliyor. Bu baskılar halktan yana belediyelere uygulanıyor. Çorum-Fatsa olayları, CHP milletvekilinin öldürülmesi, DGM ve "Olağanüstü Hal Yasası"nın çıkarılması talebi, ileri ve demokrat basın üstündeki baskıların yoğunlaşması birbirini izlemektedir. Bu gelişmelerdeki sistemlilik "anarşi" laflarıyla "kökü dışarıda güçler" tanımlamalarıyla gözardı edilemez."

KOCAELİ'NDEKİ MESLEK ÖRGÜTLERİNİN ORTAK AÇIKLAMASI

Kocaeli'ndeki meslek örgütleri Çorum ve Fatsa olaylarına ilişkin basına yaptıkları ortak açıklamada, üst birimlerini etkili eylem birliği için biraraya gelmeye çağırmayı kendilerine kutsal bir görev olarak saydıklarını belirttiler.

Aralarında Kocaeli Barosu, Mimarlar Odası Kocaeli Temsilciliği, Kimya Mühendisleri Odası İzmit Bölge Temsilciliği, İnşaat Mühendisleri Kocaeli Temsilciliği, Makina Mühendisleri Kocaeli Temsilciliği ve Harita Mühendisleri Kocaeli Temsilciliği, açıklamalarında kitle katliamlarının ve öldürmelerin arkasından faşizmi kınama bildirileri yazmanın anlamını yitirdiğini vurguladılar.

Meslek örgütlerinin ortak açıklamasında özetle şöyle denildi:

"Ülkemiz yaşayanları bir yandan günlük temel gereksinme maddeleri bulma uğraşısı verirken öte yandan tefecileştirilen bankaların faiz tuzakları ile uyutulmaya çalışılmaktadır. Bunlara ek olarak halk yaşama hakkını savunmaya itilmektedir. Son Çorum olayları, halkın üzerindeki faşist baskıların en açık kanıtı, Fatsa olayları da bir belgedir. Çorum'da başlatılan faşist katliam girişimini örtebilmek ve dayanışma gösterebilecek güçleri dağıtmak amacı ile Fatsa'da 'nokta operasyonu' adı ile yeni bir olay yaratılmıştır.

Bu nedenle artık kitle katliamları ve öldürmelerin arkasından faşizmi kınama bildirileri yazmanın anlamını yitirdiğine inanan biz Kocaeli'de kurulu meslek örgütleri üst birimlerimizi etkili eylem birliği için biraraya gelmeye etkili eylem biçimlerinin yasalar çerçevesinde saptanması için harekete çağırmayı kutsal bir görev sayıyoruz.".

Evren: "Vatana ihanet

(Baştarafı 1. Sayfada)

tığı konuşmada Silahlı Kuvvetler olarak ülkeyi bölüp parçalamak isteyenlere, devleti yıkmak isteyenlere çiğnetmeyeceklerini belirterek şunları söyledi:

"Kıbrıs'ta şehit olan mehmetçikler, Ata'sına, Atatürk'üne, ulaştı. Öyle sanıyorum ki, büyük Atatürk bugün mezarında rahat uyumaktadır. Zira bugün Atatürk'ün adını ağzına almaktan korkanlar var. Adını anmaktan kaçınanlar var ve yine Atatürk'ün adını hiç anmayan, hatta onun adını anmakla birlikte istismar edenler var. Kahraman Silahlı Kuvvetlerimizin başı olarak şunu demek istiyorum: Biz Silahlı Kuvvetler olarak bu ülkeyi bölüp parçalamak isteyen, devleti yıkmak isteyenlere çiğnetmeyeceğiz.

Kahraman ordu sınır boyunda görevini sürdürürken bir yandan da vatan içindeki hainlerle boğuşmaktadır. Ancak, hiç kimsenin şüphesi olmasın ki, Silahlı Kuvvetlerimiz bu mücadeleden başarıyla çıkacaktır. Türk Silahlı Kuvvetleri yakında vatana ihanet edenlere cezalarını verecektir. Atatürk ruhunun ülke evlatlarının yüreğini aydınlatmasını diliyorum"

Bolivya'lı maden işçileri askeri cuntaya karşı direnişi sürdürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bolivya'da üç gün önce yapılan askeri darbeye karşı Ant Dağları bölgesindeki kalay madenlerinde çalışan binlerce maden işçisinin başlattığı direniş sürüyor. Sayıları beşbini geçen maden işçileri yollara kurulan barikatlarda çarpışmaya devam ediyor. Bilindiği gibi bu bölgeye önceki gün özel birlikler gönderilmişti.

Maden işçilerinin tüm geçitleri dinamit patlatarak tıkadıkları ve askeri birliklerin geçmesine izin vermedikleri, La Paz'daki siyasi çevrelerce bildiriliyor. Maden işçilerinin elinde olan radyo da, sürekli olarak genel grev çağırısını tekrarlıyor. Bu çağrıya uyularak bölgede tüm işyerleri kapandı ve ulaşım durdu.

Şili radyosu, ayrıca başkent La Paz'da öğrenci ve işçilerle askeri birlikler arasında çarpışmaların sürdüğünü bildirdi. Geçen ayın sonunda yapılan seçimlerde büyük başarı sağlayan solun Devlet Başkanı adayı Silez Suazo ise yaptığı açıklamada, "Direnişten vazgeçilmeyeceğini ve Bolivya'ya demokrasiyi yeniden getirmek için mücadelenin sürdürüleceğini" söyledi Bu arada darbe sırasında tutuklandığı bildirilen devrik Devlet Başkanı Lidia Gueiler'in ülkedeki Vatikan Büyükelçiliğine sığındığı açıklandı.

"Birleşik ve güçlü bir demokrasi cephesi" oluşturulması istendi

ANKARA DEMOKRAT)

Aralarında TMMOB TÜM—DER TÖB—DER Türkiye Ziraatçılar Derneği ve Halkevleri yöneticilerinin bulunduğu demokratik kuruluş temsilcisi düzenledikleri ortak basın toplantısında, "Birleşik ve güçlü bir demokrasi cephesi"nin kurulmasını isteyerek, "Anti-faşist platform."un adımını attıklarını açıkladılar.

TMMOB TÜM—DER TÜMAS TRT—DER Ankara Tabip Odası, TOB—DER, Halkevleri TGS Çağdaş Hukukçular Derneği TÜS—DER Türkiye Ziraatçılar Derneği yöneticilerinin katıldığı basın toplantısında egemen sınıfların emekçi halka karşı yoğun bir yok etme yıldırma savaşına giriştikleri belirtilerek özetle şu görüşlere yer verildi:

"Yaşadığımız günlerde tüm anti-faşist güçlere geniş halk yığınları yönlendirici programlı ve kararlı bir çalışmayla kapsamlı bir mücadeleyi gerçekleştirmesi ertelenemez acil bir görev olarak ortada durmaktadır.

Bizler, egemen sınıfların belirlediği alanda mücadeleyi sınırlamanın yenilgi ile sonuçlanacağı bilinci ile örgütlü yaygın kapsamlı bir anti-faşist mücadelenin gereğini vurguluyoruz.

Dağınık, tek tek değil birlikte, ayrı hedeflere değil, aynı hedefe yönelik birleşik ve güçlü demokrasi cephesini oluşturmak tüm anti-faşist güçlerin en güncel görevidir.

İçişleri Bakanı Çorum'da halka saldıran, yirmialtı yurttaşımızın kanına giren faşistleri "devletin yardımcıları" olarak niteleyebilmekte, böylece öldürülen masum yurttaşların yanında değil katillerin yanında açıkça yerini alabilmektedir.

Hala bunca acının, gözyaşının kaynağını görmeyenler. Gördüğü halde açıklamayanlar var, ve hala, halkın kendini faşistler karşısında savunmasıyla, faşist saldırıları aynı kefeye koyanlar, aşırı sağa da aşırı sola da karşıyız diyenler var. Kendi tabanları faşizmin hedefi ve birçok yerde anti-faşist mücadele içindeyken, onların yanında yer almak, yerine gerici-faşist partilere dostluk çağrısında bulunmayı, barış güvercinleri uçurmayı yeğliyenler var.

Hala, soyut nutuklarla vakit geçirilirse yarın çok geç olacaktır. O zaman, bu nutukları dinleyecek kimse kalmayacaktır, Bu nedenle mücadele saflarını güçlendirmenin zamanı gelmiştir"

GÜLTEKİN GAZİOĞLU

Halen sıkıyönetim mahkemesinde yargılanmasına devam edilen TÖB—DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'da Türkiye'de çok önemli siyasi gelişmeler olduğunu ve hükümetin maskesinin artık düştüğünü hatırlatarak,

"Fatsa'da Vali maskeli muhbir kullanmıştır. Maskeli ve aranan faşistleri muhbir olarak kullanmıştır. Bu suçlu muhbirlerin ihbarları sonucu birtakım suçsuz kişiler yakalanmış ve Vali sonradan ihbar edilen suçsuz kişileri bırakarak ihbar eden suçluları tutuklamak zorunda kalmıştır. Aslında Vali suçüstü yakalanmıştır" dedi.

AHMET YILDIZ

Toplantıdan sonra bir gazetecinin sorusunu yanıtlayan Ahmet Yıldız'da "Korkmakla, canavara yem atmakla faşizmin yenilmeyeceği ortadadır. Sıramızı beklemek yerine, bizim sıramızı getirmek isteyenlerin sırasını biz getirelim." dedi.

Antalya'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

Miting nedeniyle çok sıkı güvenlik önlemleri alındığı dikkat çekerken yapılan aramalarda herhangi bir suç unsurunun bulunmadığı bildirildi.

Mitingde yapılan konuşmalarda dünyada ve Türkiye'de yaşanan son olaylar dile getirildi. Mitingde konuşan bir genç, hükümetin ekonomi politikasını eleştirdi ve işkencelerin yeni MC ile birlikte yoğunluk kazandığını, çok sayıda kişinin işkence sonucu yaşamını yitirdiğini söyledi.

Yapılan konuşmalardan sonra miting olaysız şekilde dağıldı.

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)

Patlamaların asıl nedeni, Demirel Hükümeti'nin "Batı olmazsa yaşayamayız" felsefesine dayanan, sömürüye teslim olmuş ve halk yerine uluslararası sermayeye güvenen ekonomi politikasıdır. Halkı emperyalizme teslim etmek istiyorlar , bugünkü yöneticiler açıkçası... Buna karşı çıkışıda "Komünist fitne" olarak damgalıyorlar. Ama bilimi yanıltamıyacaklar... Bu ekonomi politikalarının sonu daima çıkmaza çıkar. Bu çıkmaz sokağın adı Güney Amerika diktatörlüğüdür. Evet sayın egemen çevreler: Tarih ve bilimi yanıltamazsınız.

DEMOKRAT GÖZÜYLE DÜNYA

(Baştarafı 3. Sayfada)

meydanları doldurmaktadır. Kennedy döneminde de ABD yönetimi, benzer biçimde reformist hareketlere oynamış, bunu, 1966'da Brezilya'daki Golart hükümetinin devrilmesiyle başlayan darbeler zinciri izlemişti. Carter'in gülünç "insan hakları kampanyası"da, bugün yerini Latin Amerika'da oligarşilerin ve CIA'nın ortaklaşa düzenlediği operasyonlara bırakmaktadır.

Ama Latin Amerika halkları bugün oligarşilerin ve ABD emperyalizminin komploları karşısında daha deneyli, daha örgütlüdür. Bu ise Latin Amerika tarihinde sahneye içsavaşları getirmektedir. Ve bugün Salvador'dan sonra Bolivya'da halk güçlerinin faşist ve gerici güçlerin darbelerine karşı örgütlü biçimde direnişi ve burjuvazinin seçim sandıklarında kazandıkları zaferi. iç savaşta da kazanma uğraşı verecekleri bir i kavgayı başlatmış; bulunmaktadır. Nikaragua'da olduğu gibi Bolivya'da da zafer halkın olacaktır.

Mecbur kalınırsa

(Baştarafı 1. Sayfada)

rılı olduk. MSP gençliği dengeli ve olumlu davranışlarıile kendilerine yönelen saldırılara karşı koymayacakları endişesinde değil, kendilerine verilen direktiflerden böyle davranmaktadırlar. MSP gençliği MHP gençliğinden kat kat üstündür. Mecbur kalınırsa, ülkücülerin MSP'li seçmenlerimize yönelen baskıların cezası verilir, hesabı görülür. MSP'lilere yönelen bu olaylar sadece Yozgat ilinde değil yurdun birçok bölümünde görülmektedir. Ne var ki biz memleketimizi ve milletemizi düşündüğümüzden dışardan kaynaklanan anarşiye figüran olmayacağız"

GÜLCÜGİL HAKKINDA VERİLEN GENSORU

Bu arada MSP Genel Başkan yardımcısı, İçişleri Bakanı Gülcügil hakkında verilen gensoru konusundaki kararın, hükümete de yönelik olduğunu söyledi.

Kazan THA'ya yaptığı açıklamada, gensorunun görüşülmesi sırasında MSP'li tüm parlamenterlerin Ankara'da bulunacaklarını belirterek şunları söyledi:

"İstanbul'da meydana gelen son olay da artık göstermiştir ki, bu hükümetin anarşiye karşı olan tutumu, önemini kaybetmiştir. Hükümetin icraatı doğrultusunda hareket eden İçişleri Bakanı hakkında verilen gensoru görüşmelerine de yarın toplanacak grup toplantısında karar alınacaktır. Bu gensorunun görüşülmesi sırasında da bütün parlamenterlerimiz hazır bulunacaktır. Gensoruda Gülcügil hakkında verilecek karar aynı zamanda hükümete de yönelik olacaktır."

Kazan, eski Başbakanlardan Nihat Erim'in önceki gün öldürülmesinden sonra gensorunun öneminin daha da arttığını sözlerine ekledi.

TCDD işyerlerindeki grev 30 gün ertelendi

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk-İş'e bağlı DYF-İş Federasyonu'nca alınan grev kararı ile Türk Taşıt Kamu İşverenleri Sendikası'nca (TUTİS) alınan lokavt kararı uygulamaları 30 gün süreyle ertelendi.

DYF-İş Sendikası tarafından 15 Temmuz 1980 tarihinde alınan grev kararı TCDD Genel Müdürlüğü ve bağlı müesseselerdeki 45 bin işçiyi kapsıyordu.

KİT'lerdeki "istihdam-fazlası"nın

(Baştarafı 1. Sayfada)

TÜSİAD Genel Başkanı Ali Koçman, Türkiye'de KİT sorununun mutlaka çözülmesi gerektiğini savunarak, şunları söyledi:

KİT'ler içinde kamu hizmeti görenler dışında piyasaya mal ve hizmet üretenler özel kesime satılmalıdır. Devredilmelidir demiyorum cari değerleri üzerinde satılmalıdır. Ben KİT'lerin istihdam yarattığı, ekonomideki işsizliği massettiği savına katılmıyorum. KİT' yaratmak yerine, bunlara açıkça işsizlik tazminatı ödemek, işsizlik sigortası yapmak, daha akılcı ve ekonomik olur."

İTO Başkanı Kuşçulu ise, KİTsorunununçözülmemesi halinde Türkiye ekonomisinin düzlüğe çıkabileceğine inanmadığınıbelirterek, şunları söyledi. **"İstihdam olanakları başka alanlarda yaratılabilir. Bugün Türkiye'de devlet, yatırımlarını altyapıya doğrukaydırdığıtakdirde, yoğun bir istihdam imkanı doğacaktır. Onunla birlikte yeni yapılacak üretken yatırımlarla da işsizlik sorunu çözülebilecektir. Dolayısıyla KİT'lerin varlığınıistihdam sorununa bağlamamak gerekir."**

Daha sonra KİT'lerin satılması konusuna değinen Kuşçulu, bu kuruluşlarda verimlilik artışı sağlanması halinde, **"bunların tamamen özel sektöre devri** devri değil, karma şirketler şeklinde organizasyonu düşünülebilir" şeklinde konuştu. Kuşçulu ayrıca, KİT lerin enerji dışında tek kuruşluk yatırım yapmamalarını istedi.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 2447/224

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

	Süre	TL	DM
Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	100 DM
	6 aylık	9000.—	200 DM
	1 yıllık	18.000—	400 DM

İLAN KOŞULLARI

İlan	Fiyat
2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları(1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41

İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75

Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Reklamlar da tüketimi kamçılıyor

Geçen yıl bira ve gazoza 9 milyar lira harcadık!.

Daha 1970'de 74 milyon litre içilirken, bira tüketimi yılda %300'lük bir artışla, 1979'da 221 milyon litreye fırlamış

Çimlendirilmiş arpa ve şerbet otunun mayalandırılmasından yapılan biranın hammaddesi yerli kaynaklardan sağlanmakta, makina ve teknolojisi de dışarıdan ithal edilmektedir.

Kim ne derse desin hızla,"gazozcu"ve de "biracı" bir toplum olmaya yüztuttu Türkiye toplumu.

Adım başı büfelerde, gözalıcı şişelerde rengarenk gazozlarıyla, her köşe başına kurulan birahaneleriyle yeni bir tüketim alışkanlığı toplumu çepçevre kuşatıyor.

Daha 1970'de 74 milyon litre bira içilirken yılda, 1979'a kadar %300 lük bir artışla 221 milyon litreye fırlamış tüketim. Sade gazozların yerini hızla, meyveli, kolalı olanları almış ve çeşit çeşit isimlerle bir anda piyasayı kaplayarak yılda 213 milyon litreyi bulmuş gazoz tüketimi.

Eskinin çayı, kahvesi tarçını, şimdi yerini gazoz ve biraya terkediyor. Dehşetli bir reklam furyası, tüketimi kamçıladıkça kamçılıyor. Bir avuç tekel, tüketimi kamçılamak için 1977'de 35 milyon TL, 1978'de 78 milyon TL harcamışlar reklama.

Gazoz ve bira içmese ne kaybeder insanlar? Bu soruya çoğunlukla verilecek cevap "hiçbirşey" olacaktır. Gelin görün ki bu içmemekle hiçbir kaybetmeyeceğimiz gazoza geçen yıl 4,5 milyar TL, biraya da 4.3 milyar TL harcamışız. Toplam, 8.8 milyar TL eder. Evet yanlış okumadınız, sekiz milyar sekiz yüz milyon lira!...

Adım başı büfelerde, çeşit çeşit biralarıyla, gözalıcı şişelerde rengarenk gazozlarıyla, her köşe başında kurulan birahaneleriyle yeni bir tüketim alışkanlığı toplumu çepeçevre kuşatıyor.

Uzmanların görüşü:

"Gazoz insan sağlığına zararlı"

Gazozun insan sağlığına zararlı bir içecek olduğu defalarca kanıtlanmış durumda. Buna rağmen özellikle gelişme çağındaki çocuklar tarafından hergün binlerce litre gazoz içiliyor ve bu tehlikeli duruma kimse oralı olmuyor.

Bu konuda görüşüne başvurduğumuz, Hacettepe Üniversitesi beslenme uzmanı Dr. Sevinç Yücecan, meşrubatın insana hiç bir faydası olmadığını savunarak şöyle dedi: "Meşrubatın insan sağlığına hiç bir faydası yoktur. Sadece boş kalori verir. Bu kalorinin kullanılabilmesi için, vücut başka minarellere ihtiyaç duyar. Eğer bu minareller uzun süre alınmazsa, vücuda zararları olur. Sonra, çocuklarda diş çürümelerine neden olur ve fazla alınmasıyla meşrubatta bulunan asitten dolayı, midede asit ifrazının artmasına neden olur."

Olimpiyatlarda ABD yok ama Coca-Cola var

Coca-Cola'nın girmediği ülke yok

Gazoz sanayiindeki çok uluslu tekellerden Coca-Cola, gazoz olmanınötesinde Amerikan toplumunun simgesi olma gibi bir özelliğe de sahip. Amerikan sermayesi, gittiği ülkeye mutlaka Coca-Cola'yı da götürüyor. Egemen kılınmak istenen yaşam biçiminin değişmez ögesi, Coca-Cola.. Örneğin Sovyetler Birliği ve Çin'e yatırım yapmayı kabul eden çokuluslu tekellerin, öne sürdükleri koşullardan birisi de Coca-Cola'nın bu ülkelere girmesiydi ve bu istek kabul ettirildi de:... Şimdi Çin ve Sovyet toplumu Coca-Cola'yla serinliyor!...

Dahası, 80 Olimpiyatlarında ABD yok ama Coca-Cola var. Hem de Olimpiatların meşrubat imtiyazını kapmış olarak... Alttaki küpürde şunlar söyleniyor:

"Tüm dünyada, nerde spor varsa Coca-Cola orada hergün milyonları serinletiyor... Coca-Cola Şirketi 1980 Olimpiyatlarının resmi meşrubat satıcısı olmaktan gurur duymaktadır. Coca-Cola, 1928 Olimpiyat oyunlarından bu yana o oyuncu ve seyircileri aynı ölçüde serinletegelmektedir"

Gazoz üretiminde Coca-Cola, Pepsi-Cola, Tamek, Fruko ve Schweppes çekişiyor

Gazoz piyasasının %56'sı 2 çok uluslu tekelin elinde. Coca-cola ve Pepsi-cola kolalı gazoz üretiminde tekel durumundalar. Geride kalan %44'lük pazar ise, başta Tamek-Fruko ve Schweppes adlı tekeller olmak üzere birkaç firmanın elinde

Bunlardan Schweppes Pamukbank ve Yapı kredi Bankası'nı da denetleyen ve hızlı bir atılım içinde bulunan Karamehmetoğulları adlı sermaye grubuna ait. Dışarıdan sermaye ithaliyle meyveli gazoz üretiyor.

Piyasayı ellerinde tutan bir avuç tekel gazoz fiyatlarını da artırdıkça artırıyorlar. Bir zamanlar 1 liraya içilen gazoz şimdi bir ekmek fiyatında: 15 lira. Su, esans, şeker ve bir parça meyve özünden yapılan bu nesneye bu kadar fiyat biçilmesini kimse denetlemiyor.

GAZOZ SANAYİİ TEKELLERİN ELİNDE

Şirket	Sahipleri	Pazar Payı %
The Coca-Cola	Coca-Cola (% 100 ABD)	31
Pepsi-Cola Mamülleri Ltd.Şti.	Pepsi-Cola (%100 ABD)	25
Tamek-Fruko Schweppes ve diğerleri	(Karamehmetoğulları)	44

Coca-Cola ve Pepsi-Cola gazoz pazarının % 56'sını paylaşıyor. Tamek-Fruko ve Schweppes adlı tekeller ise geriye kalan pazarın % 44'üne hakim durumda.

Bira üretiminde rekabet Efes Pilsen, Tuborg ve Tekel arasında

1969'a kadar tüketimi yılda 35-40 milyon litreyi ancak bulan ve sadece Tekel Fabrikalarında üretilen biranın tüketimi, 1970'lerden sonra Tuborg ve Efes Pilsen'in de faaliyete geçmesiyle 10 yılda %300 artış gösterdi. Tüketimdeki bu artışın önümüzdeki yıllarda da süreceği tahmin ediliyor. 1979'da 221 milyon litreyi bulan tüketim 1982'de 300 milyon litreye 1985'de de 415 milyon litreye çıkacak. Tüketimdeki bu hızlı artışta, zam üstüne zam yiyen rakı fiyatlarının etkisini de saymak gerekir. Alkollü içkiye gücü yetmeyen akşamcılar artık bira ile idare etmenin yollarını arıyorlar.

Efes ve Tuborg, Tekel biralarının pazar alanını hergün daha çok daraltıyor. %70 kapasiteyle ve etkin olmayan bir işletmecilikle çalıştırılan Tekel fabrikalarının bira tekelleri karşısında tutunamaz hale gelmesini doğurabilecek bir politika izleniyor.

Çimlendirilmiş arpa ve şerbet otunun mayalandırılmasından yapılan biranın hammaddesi yerli kaynaklardan sağlanmakta makina ve teknolojisi de dışarıdan ithal edilmektedir.

Piyasaya egemen olan bira tekelleri bira fiyatlarını da hızla artırıyorlar. Daha 5 yıl önce 3 lira olan küçük boy bira bugün 20 lira, 4 lira olan büyük bira ise 30 lira.

Şirket	Sahipleri	Pazar Payı %
Efes Pilsen	Anadolu Endüstri Holding	45
Tekel	Tekel Genel Müdürlüğü	30
Tuborg	Tuborg Brygenner (% 60 Danimarka) Yaşar Holding (% 25) İş Bankası (% 10)	25

Demokrat Çocuk

Oyun hakkında ne düşünüyorsunuz ?

Eve gelin artık, yarın da oynarsınız!..

Hep böyle olur, oyunun en tatlı yerinde anneniz, babanız seslenir, eve diye... Öğleyin uyumak zor gelir, akşama da eve dönmek. Neden zamanında uyunmaz, zamanında oyunu bitirip eve dönülmez sanki?

Oyun... Oyun lafı geçti mi çocuklar zıp zıp zıplar, büyüklerin de yüreği hop eder. Bu yüzden değil midir ki, herkes ana babasından, "Ah bi çocuk olsam" lafını mutlaka duyuyor. Aslında bu bile oyuna doyamamanın bir ölçüde dile getirilişi değil mi ? Büyükler geçmişlerine böylesine özlem duyuyorlarsa çocuklarımıza gerçekten çocukluklarını yaşatmak en büyük uğraşımız olmalı...

Evet oyun çocukluğun tadı tuzudur, sevmeyeni yoktur. Acaba sizler yeterince oyun oynuyor ve oyundan yararlanıyor musunuz? Uzmanlar eğitim için en iyi yol oyundan geçer diyorlar. Ve okul, aile ve toplum çocuğun eğitiminde, fiziksel gelişiminde, kişiliğinin oluşumunda oyundan yararlanmalıdır, diye de ekliyorlar.

Ne kadar sevindirici bir görüş katılmamak da elde değil. Güzel olmasına güzel de, nerede ve nasıl oynayacağız diye soruyorsunuz. Haklısınız, hepsini önümüzdeki günlerde sırasıyla konuşacağız.

Güneş Ağabey

Sevgili Çocuklar

Önümüzdeki 2 haftayı oyun konusuna ayırdık. Sizler için parkları dolaştık. Çalışan, oynayan kardeşlerinizle sizler için söyleştik. Parklardaki oyuncakların oynayan çocukların gene, sizler için fotoğraflarını çektik.

Hafta boyu oyun konusuyla birlikte olurken, hafta sonunda da ünlü güldürü ustası Şarlo sizinle olacak.

Hoşça kalın.

Taze nohut var...

Elinde taze nohut demetleriyle Güven Park'ta dolaşıyor. "Demeti 5 lira, demeti 5 lira" diye bağırmakta. Yaklaştık.

- Merhaba!

Şaşırdı, bakıyor. Nohut alacağımızı sandı. Ama neden 'Merhaba' dediğimizi anlayamadı. Herkes bir yandan parayı uzatırken, bir yandan ne kadar istediğini söylüyor çünkü.

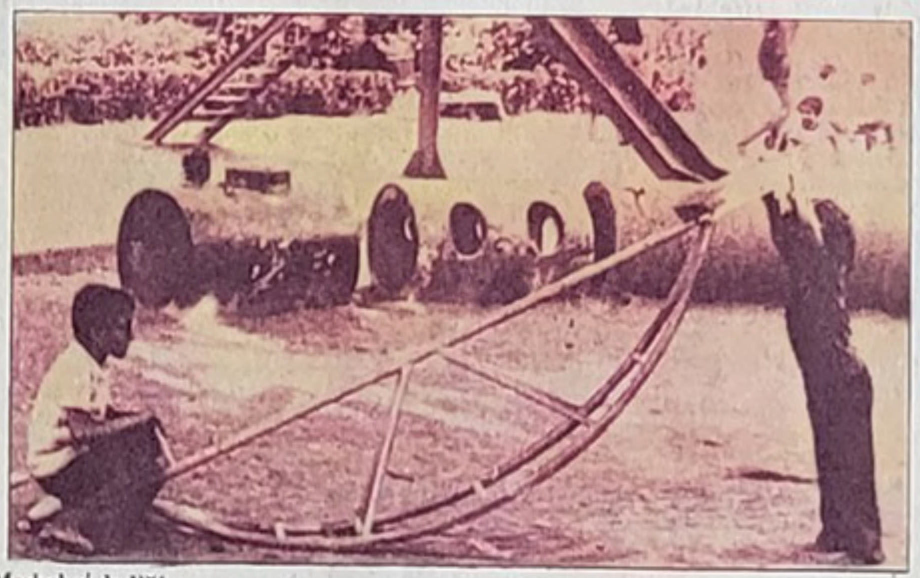
Sessiz ve sıkılgan;

- Merhaba! dedi soran gözlerle.
- Seninle konuşmak istiyoruz.
- Neyi?
- Seni, Güven Parkı, nohutlarını. Biz Çocuk Gazetesindeniz.
- Ben gazete okumam. Çocuk gazetesi de bilmem. Ama anlatayım. Adım Alim.

3'e geçtim. Babam garson. 5 Kardeşiz. Abim de çalışıyor. Nohut bizim bahçede yetişiyor. Günde 150-200 lira kazanırım. Babama veririm, Dikmen'de oturuyoruz.

- Tatilini nasıl geçireceksin?
- Tatilimi burada geçireceğim, Güven Parkta. Köye gitmiyoruz.
- Kitap okur musun?
- Hiç okuyamam. Hem zamanım yok, hem param.
- Sağol Alim, Hoşça kal.

BİR ARKADAŞINIZLA BİRLİKTEYİZ

Radyo TV program haber

GECEMİZ

21.35

Programda, Erhan Ergüler ve Önder Dirim "Karagöz-Hacivat" oyununu sergileyecekler. Pertev Tunaselli'nin anlatacağı "Şaka Şaka" adlı güldürü programını Levent Kırca, Taner Barlas, Ahmet Pocuklu, Suat Şengün, Kutlay Becerikli ve Ergun Özbasmacı sunacaklar.

Programın Müzik bölümlerinde, Ali Rıza Binboğa: "Bir Yaramaz Çocuk-Biliyorsun derdimi neyleyim - Gönül Derdi". İclal Akkaplan: "Kaşın Karadır-Sen, sen sen " adlı parçaları okuyacaklar. Gönül Akın ve Turhan Özek, "Pencereden kuş uçtu - Gün be gün - Gül açarken bahçemde ve Mahmur bakışlı dilberim" adlı parçaları beraber seslendiriyorlar.

OLİMPİYAT OYUNLARI

BU GECE 4 SAAT 55 DAKİKALIK YAYIN VAR

Bu gece ekranda, 4 saat 55 dakika olimpiyatları izleyeceğiz. Ara ara naklen veya banttan izleyeceğimiz olimpiyat oyunları TRT'ye iyi malzeme oldu. Açılışla birlikte boks seçmeleri banttan, yüzme finalleri ise naklen yayınlanacak.

FORSYTE EFSANESİ

22.20

Sürekli film "Forsyte Efsanesi"nin bugün 15. bölümü yayınlanacak.

Zaman Forsyte'lar üzerinde etkisini göstermiştir. Yaşlı bir kalp hastası olan Jo Forsyte ölür. Jo'nun ölümü ailede çeşitli olaylara yol açar. Jo'nun oğlu John çok sevmesine karşın babasının isteğine uyarak Fleur'dan ayrılır. Bunun üzerine Fleur'da kendisiyle ilgilenen Michael'le ilişki kurar.

RADYODAN SEÇMELER

TRT I

07.40 Günün İçinden 10.02 Arkası Yarın ("Deniz Gülü" adlı oyunun birinci öbülümü yer alıyor. Paul Vialar'ın yazdığı Rukiye Tümen'in radyo için uyguladığı bu oyun Ankara Radyosu yapımı.) 12.10 Öğle Üzeri 13.00 Salih Uygun'dan Türküler (Havada Bulut Yok, Ne bakarsın Kömür Gözlüm, Ata Binmiş Gidiyor, Sabah Güneşi Doğmuş) 14.30 Melodiler Geçidi 17.00 Olayların İçinden 18.30 Ali Can Yönetiminde "Yurttan Sesler" topluluğu yer alıyor.

TRT II

08.00 Gün Başlıyor 09.00 Alaeddin Yavaşça'dan Şarkılar 09.30 Ali Ekber Çiçek'den Türküler 10.15 Ayten Zenger'den Şarkılar 10.30 Siyasal Hayat Siyasal Güçler 10.50 Leman Bimen Şarkılar söylüyor. 11.30 Sihirli Düğmeler 12.10 Serap Mutlu Akbulut'dan Şarkılar 12.15 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu 12.40 Oyunlarımız Ezgilerimiz 15.30 Nazmiye Özgül'den Türküler (Açıl mor menevşem, Bende şaştım bu feleğin, Kiremit bacaları, Gurbete gidişimdir, Kulaksızda kuyu var) 16.20 Arkası Yar ("Yaman Adam", M.De Vnamuno'nun yazdığı, Vasfi Uçkan'ın radyoya uyguladığı bir oyun. Altı bölümlük bu oyun, çocukluğu yokluk içinde geçen Gomez'in zengin olduktan sonraki hayatını konu alıyor.

TRT III

08.15 Sabah Konseri (Bach'tan iki parça, Scarlatti, Handel ve W. Fr. Bach'tan birer eser seslendiriliyor. 09.30 Joe Farell Çalıyor 10.00 Çağdaş Sanatçılarımız 19.00 Unutulmayan Yorumlar 22.09 Gecenin Getirdikleri 23.00 Müzik Takvimi

TV'de BUGÜN

15.50	OLİMPİYAT OYUNLARI
16.50	HABERLER
17.00	OLİMPİYAT OYUNLARI
19.45	İFTARA DOĞRU
20.20	OLİMPİYAT OYUNLARI
20.30	HABERLER
21.25	TARİHTE BU HAFTA
21.35	GECEMİZ
22.20	FORSYTE EFSANESİ
23.05	HABERLER
23.20	OLİMPİYAT OYUNLARI
00.20	KAPANIŞ